

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Mateja Zalar

**SLOVENSKI GOLF
MED MNOŽIČNOSTJO IN ELITIZMOM**

Diplomsko delo

Ljubljana 2008

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Mateja Zalar

Mentor: doc. dr. Franc Trček

Somentorica: izr. prof. dr. Tina Kogovšek

**SLOVENSKI GOLF
MED MNOŽIČNOSTJO IN ELITIZMOM**

Diplomsko delo

Ljubljana 2008

ZAHVALA:

Hvala mentorju in somentorici za pomoč, nasvete, kreativne spodbude, kritičen pogled in prijetno sodelovanje.

Hvala Janezu, ker je ob meni. Brez njega te naloge gotovo ne bi bilo.

Hvala mamici, očiju, Špeli in mami, ker mi stojijo ob strani, me spodbujajo, mi prisluhnejo in me, ko je potrebno, tudi priganjajo.

Hvala Maruši, Metki, Mirjani in Veroniki, ki so mi vedno pomagale, da sem se znašla, tudi ko nisem videla prave poti.

Hvala vsem, ki so me in me še navdušujejo za šport, ki mi je dal neskončno lepih trenutkov in uspehov ter me naučil športno prenašati poraze, poleg tega pa mi je dal idejo za diplomsko nalogo in nadaljnje delo.

In hvala atu, ker je verjel vame.

SLOVENSKI GOLF MED MNOŽIČNOSTJO IN ELITIZMOM

V diplomskem delu ugotavljamo, kako v današnjem svetu pojmuje šport, kakšne so oblike participacije posameznikov v športu ter kakšne vrste športa poznamo. Osredotoča se na šport kot rekreacijo in golf kot športno panogo. Ukvarja se z golfom kot športno panogo, ki v svetu uživa velik ugled, in je obravnavana kot individualna športna panoga z največ privrženci po vsem svetu. Predvsem nas zanima, ali je golf v Sloveniji percipiran kot elitistični ali množičen šport.

S pomočjo člankov iz slovenskih tiskanih medijev in diskurzivno analizo skuša pokazati, ali ima golf v slovenskih medijih pozitiven ali negativen prizvok. Preučuje članke o golfu, ki so bili v devetih tiskanih medijih objavljeni v obdobju petih let in pol, ter polstrukturirane intervjuje z golfisti in negolfisti, s katerimi ugotavlja, kakšen je pogled na slovenski golf.

Analiza člankov kaže, da mediji niso med nosilci razvoja golfa pri nas, kljub temu da smo v približno polovici člankov zaznali pozitiven oziroma zmerno pozitiven odnos do golfa in golfistov. Na drugi strani pa analiza intervjujev kaže bolj pozitiven odnos do golfa, zlasti pri tistih, ki so ga rekreativno vsaj že poskusili igrati.

Ključne besede: šport, golf, množičnost, elitizem, analiza besedila.

SLOVENIAN GOLF BETWEEN MASSES AND ELITISM

This paper engages golf as sport, which enjoys a large reputation in the world and is treated as an individual sport with the most adherents around the world. We ascertain, how sport is understood in today's world, what are the forms of the participation of each individual in sport and the kinds of different sports. It focuses on sport as a recreation and on golf as sport. Above all we want to know, whether golf is perceived as elitist or mass sport in Slovenia.

With the help of articles, published in Slovenian printed media, and discourse analysis, it tries to show whether golf in Slovenia has a positive or negative comprehension. It studies the articles about golf, that were published in nine printed media in the period of five and a half years, and halfstructured interviews with golfers and non-golfers, with which it ascertain the views on Slovenian golf.

The article analysis shows that media are not the carriers of development of golf in our country, although we felt moderately positive attitude to golf and golfers in approximately half of the articles. On the other hand the interview analysis shows more positive attitude to golf, particularly at those, that have at least tried to play golf.

Key words: sport, golf, masses, elitism, content analysis.

KAZALO

1. UVOD	7
1. UVOD	7
2. ŠPORTNA DEJAVNOST V PROSTEM ČASU	10
2.1 Opredelitve športa	10
2.2 Funkcije športa	12
2.2.1 Šport kot identiteta	14
2.2.2 Šport kot kulturni fenomen	15
2.3 Vrste športa	17
2.3.1 Profesionalni oz. poklicni šport	17
2.3.2 Rekreativski šport	18
2.3.3 Hibridni šport	18
2.4 Šport kot rekreacija	19
3. GOLF	21
3.1 Zgodovina golfa	21
3.1.1 Rojstvo modernega golfa	26
3.2 Golf v Sloveniji	27
3.3 Golf kot priložnostna dejavnost	29
4. MEDIJI IN ŠPORT	33
4.1 Športno novinarstvo	37
4.1.1 Vrste športnega novinarstva	38
5. DISKURZ	39
5.1 Športni diskurz	40
5.2 Kritična diskurzivna analiza	41
6. JEZIK V MEDIJIH	44
7. ANALIZA	45
7.1 Vzorec	46
7.1.1 Predstavitev preučevanih tiskanih medijev: Delo, Večer, Slovenske novice, Sobotna priloga, Nedelo, Polet, Ona, Več, Delničar	49
7.2 Analiza člankov v tiskanih medijih	50

7.2.1 Izbira besed za opis golfa	50
7.2.2 Izbira besed za opis igralca golfa	58
7.2.3 Reprezentacija mnenj Slovencev o golfu in golfistih	61
7.3 Intervju	64
7.4 Analiza besedil v družboslovnem raziskovanju	64
7.4.1 Vzorec	65
7.4.2 Vprašalnik	66
7.5 Analiza polstrukturiranih intervjujev	66
7.5.1 Frekvenčna in konkordančna analiza	66
7.5.2. Klasifikacijska analiza	67
7.5.3 Odnos do golfa	68
7.5.4 Splošno mnenje o golfu	71
7.5.5 Golf v slovenskem prostoru	73
9. LITERATURA IN VIRI	81
Priloge	86
Priloga A: Seznam preučevanih člankov	86
Priloga B: Polstrukturirani intervjuji	87

KAZALO SLIK IN TABEL

Slika 3.1.1: Igra kolven, ki so jo igrali na Nizozemskem in naj bi vplivala na razvoj golfa	22
Slika 3.1.2: Začetki golfa v Veliki Britaniji sredi 19. stoletja	23
Slika 3.1.3: Klubska hiša na igrišču The Royal and Ancient Golf Club of St. Andrews	24
Slika 3.2.1: Kraljevo igrišče na Bledu leta 1940 in 2007	27
Slika 3.2.2: Igrišče za golf Grad Otočec, odprto leta 2006	28
Slika 3.2.3: Golf igrišča v Sloveniji	28
Tabela 3.3.1: Število golfskih igrišč in igralcev v državah, članicah evropske golf zveze, urejenih po številu igralcev na 100.000 prebivalcev	31
Slika 3.3.1: Igrišče za golf Trnovo Ljubljana, prvo »javno« igrišče v Sloveniji, odprto leta 2007	32
Slika 4.1: Wennerjev izvršilni model zveze med mediji, športom in družbo	36
Tabela 7.1.1: Vrste člankov po letih in obravnavani temi, ločeno po člankih o tujini in člankih o Sloveniji, v odstotkih po letih (v oklepaju so absolutne frekvence)	47
Tabela 7.5.1.1: Pogostnost pojavljanja izbranih besed v desetih polstrukturiranih intervjujih	67
Tabela 7.5.2.1: Valenčna analiza besedila	68

1. UVOD

Šport je del sveta iger in prostega časa, a ima kot ena najpriljubljenejših kulturnih praks v sodobni družbi bolj in bolj odločilno vlogo v podpiranju prevladujoče kulture številnih držav. Oblike modernega športa so postale del prostora, na osnovi katerega je zgrajena in vzdrževana prevladujoča ideologija. Tako vlade in politiki kot tudi gospodarske elite in množični mediji prepoznavajo možnosti športa za stabiliziranje političnega reda, popularizacije političnih osebnosti, vzbujanje nacionalnega ponosa in ustvarjanje dobička. Vlade širom sveta športne dosežke športnikov uporabljajo kot instrument narodne diplomacije, šport pa je v velikem številu držav velik posel. Prav tako je šport del globalnega gospodarstva (Minseok, Sage 1992: 373–377).

Šport postaja v današnji družbi vse pomembnejša vsakodnevna družbena praksa. Šport še zdaleč ni več zgolj igra, boj in krepitev telesnih sposobnosti, temveč je vpet v različne segmente družbenega prostora in se prepleta s področji ekonomije, znanosti, politike in drugimi področji vsakdanjega življenja ljudi. Mnogi vidijo danes v športu več pomembnih vsebinskih vrednot za sodobnega človeka, za današnjo družbo in njeno prihodnost (Kovač ur. 1995: 14). S svojimi družbenimi, kulturnimi, ekonomskimi razsežnostmi postaja šport vse pomembnejši fenomen sodobnega časa. Skrb za zdravje in dobro počutje, dobro psiho-fizično kondicijo je dandanes zelo priljubljena, je sama po sebi umevna.

Šport kot sestavina človekove kulture in družbe je namenjen predvsem zadovoljevanju človekovih potreb, interesov in želja. Kultura športa je močno prepletena s sistemom vrednot, tako na ravni posameznika kot ožjega in širšega družbenega okolja. Športna dejavnost omogoča zbliževanje ljudi ne glede na starost, spol, prepričanje, raso, socialni položaj in narodnost. Povsod po svetu postaja čedalje pomembnejši kazalec civilizacijske, družbene in gospodarske ravni države, še posebno pa prvina kakovosti življenja vsakega človeka (Šugman, Bednarik, Kolarič 2002: 39–40).

Šport predstavlja pomembno vsebino v množičnih medijih. Skoraj vsak časopis, revija, radijska in televizijska poročila namenjajo športu poseben prostor, kljub temu da velja za manj resno vejo poročanja in novinarskega ustvarjanja. Mediji in medijski ustvarjalci posredujejo športna poročila, v katerih poleg osnovnih športnih informacij podajajo tudi subjektivne sodbe, komentarje in z določenim avtorskim stilom ustvarjajo podobe športnikov. Dandanes v Sloveniji in svetu obstaja vse več specializiranih športnih medijev in tudi medijev, specializiranih za različne športne panoge.

Čeprav ima na podlagi svoje mednarodne razvejanosti in velikega števila gledalcev neuradno naziv »svetovne igre« nogomet, pa ta naziv pripada golfu. Od rojstva moderne igre, ko je leta 1860 Willie Park Sr. osvojil prvo Odprto prvenstvo Velike Britanije, so dimenzije, ki jih je ustvaril golf, velikanske. Golfska igrišča in igralce je moč najti po vsem svetu (Stoddart 1990: 378–388).

Čeprav je golf znan in spremljan po vsem svetu, pa obstaja malo empiričnih raziskav o političnem, ekonomskem in družbenem vplivu tega športa, bodisi v posameznih državah ali kot mednarodni pojav (Minseok, Sage 1992: 373–377).

V diplomski nalogi se bomo ukvarjali z golfom kot športno panogo, ki v svetu uživa velik ugled, in je obravnavana kot individualna športna panoga z največ privrženci po vsem svetu. Zanimalo nas bo, kako v današnjem svetu pojmujejo šport, kakšne so oblike participacije posameznikov v športu ter kakšne vrste športa poznamo. Osredotočili se bomo na šport kot rekreacijo in golf kot športno panogo. Predvsem nas bo zanimalo, ali je golf v Sloveniji percipiran kot elitistični ali množičen šport.

V drugem, empiričnem delu, bomo s pomočjo člankov iz slovenskih tiskanih medijev in diskurzivno analizo skušali pokazati, ali ima golf v slovenskih medijih pozitiven ali negativen prizvok. Preučevali bomo članke o golfu, ki so bili v devetih tiskanih medijih objavljeni v času med 1. 1. 2002 in 30. 6. 2007, času, v katerem slovenski medijski prostor golfu posveča večjo pozornost kot v preteklosti.

Poleg tega bomo o razlikah med elitizmom in množičnostjo v slovenskem golfu govorili z golfisti in negolfisti ter polstrukturirane intervjuje z njimi analizirali in z njihovo pomočjo ugotovili, kakšen je pogled na slovenski golf.

V drugem poglavju bomo opredelili pojem športne dejavnosti v prostem času, razložili funkcije in vrste športa ter opisali aktivnosti v prostem času.

Tretje poglavje bomo posvetili golfu. Na kratko bomo opisali zgodovino svetovnega in slovenskega golfa ter opredelili trenutno stanje golfa v Sloveniji. Golf bomo opredelili kot pritočasno dejavnost in poskušali razložiti vzroke za priljubljenost golfa v svetu ter opredelili strategijo razvoja golfa v Sloveniji.

V četrtem poglavju bomo predstavili vlogo medijev pri položaju športa ter razložili povezanost medijev, športa in družbe.

V petem in šestem poglavju bomo razložili značilnosti diskurza in jezika v medijih, s katerima bomo v empiričnem delu naloge analizirali vsebino člankov in intervjujev.

Ključni del naloge predstavlja sedmo poglavje, v katerem bomo analizirali članke o golfu, objavljene v slovenskih tiskanih medijih, in polstrukturirane intervjuje, ki smo jih opravili med golfisti in negolfisti. Zanimalo nas bo, kakšna je reprezentacija golfa v slovenskih tiskanih medijih in v slovenski javnosti.

2. ŠPORTNA DEJAVNOST V PROSTEM ČASU

Kako se ljudje prvič vključijo v šport kot aktivni udeleženci? Večina se z osnovnimi telesnimi spretnostmi sreča v okviru družine in v otroštvu kot del skupine vrstnikov in takrat tudi prvič preizkusi svoje telesne sposobnosti. A naše prve izkušnje v organizirani fizični vadbi in športu se lahko zgodijo na različne načine. Ti načini velikokrat vključujejo športno vzgojo v nižjih razredih osnovne šole in mladinske programe v šoli ali skupnosti. Prve izkušnje v organizirani športni vadbi največkrat dobimo v otroštvu, do njih pa lahko pride v katerem koli življenjskem obdobju (Coakley, Donnelly 2001).

2.1 Opredelitve športa

Pojem šport, ki je pri nas ne glede na številne terminološke dileme najbolj razširjen, označuje motorično dejavnost in z njo tekme, tekmovanja, uveljavljati pa se je začel zlasti po zaslugi Velike Britanije, domovine modernega športa (Šugman 1997: 23–24). Zanimiva sta izvor in pomen besede šport. Beseda je latinskega izvora. »Desport«, »disport« ali »disportare« pomeni razbremeniti, odnesti proč, oditi z dela, v svetovnih enciklopedijah najdemo tudi razlago, da naj bi pomenil »oditi skozi mestna vrata«. V času Williama Shakespeara so šport pojmovali kot »zabavo, razvedrilo«, prav zato sta v mnogih enciklopedijah pri pojmu šport ti dve razlagi na prvem mestu (Šugman 1997: 24).

Fenomen, ki ga posplošeno imenujemo šport – športna dejavnost – športna kultura – izvira iz človekove biti. S športom človek ustvarja specifičen svet, z merili, lastnimi športu. Svet športa je le eden od mnogih svetov, ki jih ustvarjamo v raznih področjih dela, kulture, znanosti, umetnosti. Je hkrati resničen in domišljjski. V igri, igrivosti duha je vedno izziv za ustvarjalno delo in bogatenje duha z ustvarjanjem brezštevilnih domišljjskih svetov. Igra, igrivost in ustvarjalnost v športu so tisti pomembni sestavni deli, ki opredeljujejo pojem človekovega samouresničevanja (Kovač ur. 1995: 11–13).

Evropska listina o športu, ki jo je Svet Evrope sprejel maja 1992, šport definira kot »vse oblike telesne aktivnosti, ki so s priložnostnim ali organiziranim ukvarjanjem usmerjene k izražanju ali izboljšanju telesne vzdržljivosti, k duševnemu blagostanju in k oblikovanju družbenih odnosov ter pridobivanju rezultatov na tekmovanjih na vseh ravneh.« (Svet Evrope 1992).

Mnogi vidijo danes v športu več pomembnih vsebinskih vrednot za sodobnega človeka, za današnjo družbo in njeno prihodnost: »oživitev« družine, nov način preživljanja prostega časa, ohranjanje in izboljševanje zdravja, kineziterapijo, zaostajanje involutivnih procesov, razvoj osebnosti, nove vzorce kulture gibalnega izražanja, produktivnost in obrambno sposobnost, učinkovitost reševanja posledic elementarnih nesreč, alternativo še nepremagane anonimnosti, alienacije, tenzij in ne nazadnje srečnejše in bogatejše življenje.

Šport je treba uveljaviti kot sredstvo trajnega prizadevanja za spoznavanje samega sebe, samouravnavanje, duhovno-vrednostno bogatitev, nove razsežnosti doživljajskega sveta (Kovač ur. 1995: 14–15).

Različni avtorji pripisujejo športu številne pomene, opredelitve pa se spreminjajo z razvojem družbe in njenih potreb. Tako obstaja več definicij športa, ena izmed najbolj priznanih pa je definicija CIEPS-ovega (danes ICSSPE – Mednarodni svet za športno znanost in telesno vzgojo Unesca) Športnega manifesta iz leta 1968, ki pravi: »Vsaka telesna dejavnost, ki ima značaj igre in obsega možnosti boja samega s seboj, z drugimi ali s prvinami narave, je šport. Če ima ta dejavnost značaj tekmovanja z drugimi, jo je potrebno izvajati v viteškem duhu. Ni športa brez fair play« (v: Šugman, Bednarik, Kolarič 2002: 23). Iz te definicije je razvidno, da šport sestavljajo štiri klasične prvine: telesna dejavnost (gibanje oz. motorika), igra (igrivost), boj (tekma) in fair play (poštena igra). Visoka stopnja profesionalizacije vrhunskega športa je posledica vse bolj potrošniško usmerjene družbe, znotraj katere postaja šport eden od pomembnih elementov preživljanja prostega časa človeka moderne postindustrijske družbe.

Šport še zdaleč ni več zgolj igra, boj in krepitev telesnih sposobnosti, temveč je vpet v različne segmente družbenega prostora in se prepleta s področji ekonomije, znanosti, politike in drugimi področji vsakdanjega življenja ljudi. Elias in Dunning pravita, da je šport integralni del civilizacijskega procesa v modernih družbah, Giddens pa šport razume kot niz kulturnih praks in izkušenj, ki simbolično rešuje nekatere napetosti znotraj modernih družb (v: Rowe 1995: 103). Plesec in Duopona Topičeva (2002: 60) menita, da je vrhunski šport ob visoki stopnji profesionalizacije ključnih akterjev prevzel močno kulturno in vzgojno funkcijo: »Mediji so predvsem izredno uspešni pri pridobivanju novih gledalcev, kajti ljudje, ki se niso nikoli ukvarjali s športom, potrebujejo priložnost naučiti se pravil in strategij športnih iger, preden postanejo zagrizeni in predani navijači.«

2.2 Funkcije športa

Šport je bil skozi vso svojo zgodovino družbeno in sočasno razredno pogojen. Podreja se potrebam in zahtevam družbe. Včasih služi le za zabavo in razvedrilo, drugič je močno obrambno sredstvo za ohranitev, vzpostavitev ali celo rušenje političnega (družbenega) sistema, je močno vzgojno sredstvo, srečamo pa ga tudi kot strogo določeno dejavnost ali kot potrebo po dobri telesni pripravljenosti. Šport je v bistvu kulturni pojav in kot tak je v domeni človeka, njegovega intelekta, vedenja, dojemanja.

Danes šport pojmujeemo z več vidikov:

1. vzgojnega (šport je sredstvo vzgoje, in ne njen cilj);
2. tekmovalnega (ta je ponekod celo prevladujoč, in to v škodo vseh drugih vidikov);
3. razvedrilnega (poudarek je bolj na razvedrilu in manj na tekmi, ta pa je vendarle prisotna, ker je značilna funkcija športa);

4. zdravstvenopreventivnega (ta vidik je precej dvomljiv, zato se teoretično in praktično poraja vprašanje, ali gre pri njem samo za področje športa ali pa za mejno področje medicine in športa).

Vendar teorija športa pojmuje šport kot dokaj enovit pojem, medtem ko se ljudje z njim ukvarjajo iz različnih vzrokov, z različnimi nameni in cilji. V glavnem poznamo dva namena: zaradi rezultata in zaradi razvedrila ter drugih pozitivnih vrednot, ki jih šport ponuja (Šugman 1997: 28–29).

Šport kot sestavina človekove kulture in družbe je namenjen predvsem zadovoljevanju človekovih potreb, interesov in želja. Kultura športa je močno prepletena s sistemom vrednot, tako na ravni posameznika kot ožjega in širšega družbenega okolja. Športna dejavnost je torej po obsegu udeležencev, razširjenosti, vsestranskem vplivu na današnjega človeka zaradi možnosti druženja, vzgoje, razvedrila in mnogih drugih pozitivnih vrednot, ki jih ponuja, pomembna družbena dejavnost. Športna dejavnost omogoča zблиževanje ljudi ne glede na starost, spol, prepričanje, raso, socialni položaj in narodnost. Šport že nekaj časa ni le telesna/gibalna/motorična dejavnost, ampak postaja povsod po svetu, tudi pri nas, čedalje pomembnejši kazalec civilizacijske, družbene in gospodarske ravni države, še posebej pa prvina kakovosti življenja vsakega človeka (Šugman, Bednarik, Kolarič 2002: 39–40).

Oblike participacije posameznikov v športu, s katero se oblikuje individualna identiteta, so različne – posameznik lahko sodeluje kot športnik, trener, sodnik, organizator, navijač ali gledalec. Ne glede na vlogo je šport posebna oblika posameznikove in družbene dejavnosti, ki oblikuje osebnost, normativno, vrednotno in emocionalno plat posameznika, podobno kot glasbeno, likovno, pesniško in drugo ustvarjanje. Preko športa se naučimo trdega dela, discipline, zavzetosti in še marsičesa. Športna dejavnost posamezniku na individualni ravni prinaša različne koristi:

- telesne koristi: redna in primerna športna aktivnost omogoča skladen telesni razvoj moči, gibljivosti in vzdržljivosti. Poleg tega se izostrijo nekateri čuti in s tem si

omogočimo hitro odzivanje na nepredvidljive okoliščine. Preko športne aktivnosti posameznik spozna svoje telo, zmožnosti in omejitve.

- psihične koristi: s povečanjem športnih sposobnosti in zmožnosti se poveča tudi samozavest in takšno znanje se prenese tudi na druga življenjska področja. Posameznik se nauči odgovornosti do drugih in discipline, ki ti pokaže, da je vedno potrebno skušati doseči zastavljen cilj in se obraniti najkrajše poti pri doseganju tega.

- družbene koristi: pri športnih aktivnostih posameznik sklene mnogo prijateljstev, poleg tega posamezniku nudi okolje varnega in koristnega preživljanja prostega časa. Posameznik srečuje tudi številne pripadnike drugih generacij, religioznih prepričanj, rasnih in razrednih pripadnosti.

Želje mladega športnika so velike. Poleg tega da se želi imeti dobro in se zabavati s športnimi kolegi ter naučiti kaj novega in napredovati, si želi tudi oporo in spodbudo od svojih najbližjih, ki spremljajo njegovo športno pot in so ponosni nanj ne glede na rezultat. S tega vidika je potrebno izpostaviti številna vodila vzgoje mladih športnikov, v luči katerih naj bi njegovi najbližji imeli realna pričakovanja glede njegovih sposobnosti, prav tako pa naj ne bi izvajali fizičnih pritiskov zaradi športne neuspešnosti (Fleischman, Hosta, Smrdu 2004: 2–7).

2.2.1 Šport kot identiteta

Identiteta športnika ni le predmet posameznikove individualnosti, temveč tudi zunanjih dejavnikov. Že od nekdaj sta šport in družbena hierarhija tesno povezani, tudi športna participacija potemtakem ni vedno individualna odločitev, ampak je odvisna od finančnih virov, družbenega statusa, kulturnega pomena določenega športa in posameznikovega odnosa do naštetega (Sugden in Tomlinson 2002: 309, 318).

Člani visoke družbe bodo glede na svoj visoki standard in status športno sposobnost izkazovali preko stereotipnih elitnih športnih panog, kot sta golf in tenis, ter temu primerno prevzemali družbene vloge. Splošno gledano je torej šport tako družbena kot kulturna pogojena oblika posameznikovega in kolektivnega delovanja (Hargreaves in

McDonald 2002: 58). Tako kultura kot družba sta tisti, ki kreirata in spodbujata športnikovo zavedno kot nezavedno vedenje. Šport je v takšnem pogledu nekakšen kulturni program, ki ga izbirajo natanko določene skupine ljudi in s katerim se njihova pripadnost in kolektivnost še bolj utrjuje. Njihove vsakodnevne, tudi nevidne in komaj opazne, kulturne in družbene prakse varujejo oziroma reproducirajo njihovo moč in privilegije (Kusz 2001: 393). Kultura določene družbe je hkrati individualni fenomen ter plod skupne izkušnje posameznikov, ki dajejo pomene družbenemu svetu. Zato nekateri, kot je Morgan (2002), pravijo, da je družbena teorija športa enaka družbeni teoriji kulturnih praks. Ali kot trdi Blanchard (2002), šport je poseben element kulture, obravnavan kot ločena institucija, vendar še vedno kot kulturna institucija, ki se povezuje z drugimi. Torej neodvisna institucija s kulturnimi rituali, ki določajo vedenje posameznikov in ki so del nje. Z vključitvijo v športno organizacijo se prične športna socializacija, ki se razlikuje od splošne socializacije posameznika. Razvija se športna kultura praks, prepričanj, norm in vrednot, posameznik stremi k športnim ciljem in je vse bolj poglobljen v športna pravila. Šport je torej pomemben kulturni fenomen, ki ga posamezniki prakticirajo z različnimi nameni – na primer biti aktivni in dobrega zdravja, biti lep in imeti lepo telo, ali pa preprosto biti najboljši.

2.2.2 Šport kot kulturni fenomen

Šport lahko štejemo za svojevrstno subkulturo z mehanizmom družbene kontrole, ki predstavlja splet različnih interakcij ali odgovor okolja, preko katerega udeleženec izkazuje svoje sposobnosti in kvalitete, kot so spretnost, krepkost, inteligentnost, znanje, pogum, samokontrola itd. (Eitzen 2003: 370). Športna aktivnost posameznika je tako lahko razumljena kot plod individualnih dejavnikov (posameznikova volja, izbira) ali kot nekaj izven posameznika (kulturne in družbene strukture) (Donnelly 2002: 78, 83). Šport kot oblika subkulture zato ne reflektira le oblikovanja odnosov znotraj izbranega kolektiva, temveč tudi zunanje vplive, ki pogosto nehote spodbujajo nasprotovanja in transformacije v perspektivi širše družbe.

Športnikovo oblikovanje identitete je tako zelo odvisno od vplivov pomembnih drugih oziroma njegovih najbližjih, največkrat so to starši, bratje in sestre, partner, ki se velikokrat s svojim spodbujanjem in s svojo (emocionalno) ne/oporo postavljajo ob bok zunanjim pritiskom. Takšno vedenje svojih najbližjih lahko športnik velikokrat zaznava kot negativni pritisk in se zato v iskanju podpore obrača na tretje osebe, kot so ekipa, kolegi, trenerji, sponzorji. Na ta način športnik generalizira in reflektira identiteto drugih, pri čemer pa se lahko pogosto pojavi problem zamegljenosti lastne identitete. Tako svojevrstna subkulturna stanja znotraj športa izzovejo različne emocionalne odzive, športnikovo emocionalno življenje pa je obarvano s svojevrstnimi vrednotami, ki se razlikujejo od tistih v dominantni kulturi – ali kot pravi Duguin (2002: 477):

»Šport je gibanje, zaupanje in želja, ki skupaj tvorijo raznolike dogodke s središčem čustvenosti. Šport je učitelj in oblikovalec vrednot in emocionalnega življenja. Športne izkušnje lahko obogatijo emocionalni razvoj s kultivacijo zmožnosti za previdnost, samovrednotenje, voljo, dobrega presojanja, sočutje, razumevanje, ljubezen in prijateljstvo. Šport pa lahko tudi oslabi medsebojne odnose in samovrednotenje ob sodelovanju občutka strahu, nezadovoljstva, zavisti, sovraštva, samousmiljenja, obupa, brezčutnosti in alienacije.«

Šport ima obče in specifične vrednostne predznake, ki se transparentno gibljejo od pozitivnih do negativnih, vendar zori v človeštvu vse večje prepričanje, da je pravi šport le tisti, ki je v sebi globoko moralen. Prepoznavnost tega prepričanja je v odkrivanju vse večjih sprevrženosti v sodobnem športu in teženj, da šport povrne in/ali razvije svoje prvinske vrednote in poleg njih vse tisto kulturno bogastvo, ki ga je ali pa bi ga moral razvijati (Duopona, Petrović 2000: 192).

Poznamo več vrst športa, s pomočjo organiziranosti katerega razlikujemo stopnjo razvitosti držav, šport pa delimo tudi glede na dejavnosti, povezane z njegovimi aktivnostmi.

2.3 Vrste športa

Westerbeek in Smith (2003: 49) glede na stopnjo organiziranosti športa svet delita na visoko razvite države, razvite države, države v razvoju ter nerazvite države. V prvo skupino lahko uvrstimo le Združene države Amerike, ki po organiziranosti spadajo v posebno visoko razvito kategorijo. Razvite sisteme športne industrije imajo v državah Zahodne Evrope, Kanadi, Avstraliji ter na Japonskem. V skupino razvijajočih se držav uvrščamo države Južne Amerike, Vzhodne Evrope, Kitajsko, Indijo ter nekatere južnoafriške države. V zadnjo skupino sodi velika večina gospodarsko nerazvitih držav, z večjim delom Afrike ter Azije. Avtorja opozarjata, da ta razdelitev ne služi kot formalna tipologija športne organiziranosti v svetu, temveč pomaga kot pomembno opozorilo, da šport kot globalna panoga obstaja samo na določenih območjih.

Westerbeek in Smith (2003: 85–87) sta zasnovala model štirih ravni globalne športne industrije. Prva raven vključuje razdelitev na dejavnosti, ki so neposredno povezane s športnimi aktivnostmi, in tiste, ki podpirajo športno aktivnost ter prispevajo k njej. Na drugi ravni se dejavnosti, povezane s športnimi aktivnostmi, delijo na poklicni, rekreacijski in hibridni šport. Tretja raven razlikuje med dejavnostmi, ki služijo poklicnemu športu, ter tistimi, ki služijo rekreacijskemu športu, medtem ko se hibridni šport srečuje z vsemi dejavnostmi tretje ravni. Produkti tretje ravni, ki za profesionalne in hibridne športne organizacije pomenijo glavni vir prihodka, so: licenčne pravice, pravice prenosov prek medijev, storitve namenjene gledalcem ter sponzorske storitve. Četrta raven vključuje psihične koristi ter socialne ideje.

2.3.1 Profesionalni oz. poklicni šport

Shilbury in Deane (v: Westerbeek, Smith 2003: 83) opisujeta profesionalni šport z naslednjimi značilnostmi:

- pomembna je razširjena administrativna struktura,
- športniki so za treninge ter tekme plačani (zaposluje profesionalce),

- profesionalni šport ponuja možnost precejšnega zaslužka (najpomembnejši viri zaslužka so prihodki od vstopnin, sponzorska sredstva ter prodaja televizijskih in licenčnih pravic),
- športna organizacija in menedžerji morajo biti pozorni tako na interne kot eksterne možnosti, ki jih šport ponuja,
- izid je nepredvidljiv (športne tekme),
- profesionalni šport ponuja zabavo.

2.3.2 Rekreativni šport

Najpomembnejša razlika med rekreativnim in profesionalnim športom je v tem, da se v rekreativni šport ne vključujejo profesionalci, temveč amaterji, ki to počnejo iz različnih osebnih razlogov (zabava, sprostitve, druženje, izziv ipd.), vendar od tega ne živijo. Lahko govorimo o neposrednem ali posrednem sodelovanju (Gullion 1998: 453). Pri prvem mislimo na aktivno sodelovanje pri športnih dejavnostih, neposredno sodelovanje pa vključuje gledalce, ki na ta način sodelujejo pri rekreativnem športu.

Rekreativni šport vključuje raznovrstne športne aktivnosti: od sprehodov, planinarjenja, jahanja, ribarjenja, kolesarjenja, potapljanja, do tenisa, košarke, drsanja, odbojke, plavanja, smučanja. Kot posebno uspešna in razširjena se je pokazala fitnes industrija, ki privablja neverjetno veliko število sodelujočih (McDonald, Howland 1998: 433–434).

2.3.3 Hibridni šport

Hibridne športne organizacije ponujajo oboje – možnost poklicnih in rekreativnih dejavnosti. Njihove elitne ekipe ali posamezniki tekmujejo na najvišji tekmovalni ravni, zato imajo organizacije strukturo in karakteristike profesionalnih športnih organizacij (Pike Masteralexis 1998: 277). Na drugi strani imajo te iste športne organizacije več programov, ki ponujajo možnost rekreativnih športnih aktivnosti ter programe mlajših selekcij, ki pomenijo bazo, iz katere elitne ekipe črpajo člane. Tudi krovne športne organizacije v državi so najpogostejše hibridne strukture. Njihov namen je razvijati množično sodelovanje v svoji športni panogi, obenem pa spodbujati, promovirati ter podpirati najboljše športnike, ki tekmujejo na profesionalni ravni.

V rekreativnem športu sodelujejo amaterji, ki se s športom ukvarjajo iz različnih osebnih razlogov in kar je prav tako pomembno, športne aktivnosti izvajamo v svojem prostem času.

2.4 Šport kot rekreacija

Prosti čas bi po definiciji lahko imeli za nasprotje delovnemu času oziroma času, ki ga preživljamo v službi. Po Jeršiču in drugih (1999) pa bi ga bilo smiselno opredeliti kot čas, ki ga namenimo priljubljenim dejavnostim oziroma aktivnostim. Te dejavnosti ljudje smatramo za razvedrilne, priljubljene oziroma prostočasne ali drugače rečeno za neobvezujoče. Seveda je odnos do prostočasnih dejavnosti oziroma, kako jih posameznik obravnava, subjektiven, saj ima nekdo delo na vrtu ali v sadovnjaku za obveznost, drugemu je to sproščujoča dejavnost. Ljudje si torej sami izbiramo svojo prostočasno dejavnost, v kateri uživamo in si obnavljamo moči.

Preko več desetletnih obdobj se je število ur prostega časa spreminjalo. Sprva je bil prosti čas namenjen zgolj eksistenčnim potrebam, kot so spanje, hranjenje, opravila v hiši in izven nje. Sčasoma pa so ljudje pridobili na količini prostega časa, saj se je dvignila delovna učinkovitost, v kolikor so ljudje imeli čas za počitek in zase.

Število ur prostega časa se je tako dvignilo na 2100 ur na leto, kar pomeni okoli 200 delovnih in 165 prostih dni (Jeršič in drugi 1999).

To dogajanje je imelo za posledico prevrednotenje prostočasnih aktivnosti, saj so morali včasih ljudje vsa gospodinjska in ostala opravila opraviti znotraj prostega časa, ko pa se je ta po obsegu povečal, so začeli misliti tudi na druge vrste dejavnosti. Tako je danes postalo pomembno, da se v prostem času spočijemo, se veselimo in si nabereemo novih moči za delovne obveznosti. Prosti čas smo pričeli preživljati bolj aktivno ne le zaradi zadovoljstva, pač pa tudi iz zdravstvenih razlogov in širjenja novih obzorij.

Ker smo ljudje po naravi inovativna bitja, prihajajo v veljavo vedno nove aktivnosti, vedno novi športi, ki so bolj atraktivni, intenzivni in ne nazadnje lahko tudi bolj adrenalinski. Kljub temu, da smo Slovenci znani kot narod smučarjev in pohodnikov, pa so se tudi pri nas pričele uveljavljati nove športne panoge oz. aktivnosti. Nekatere so vezane zgolj na naravo in stik z naravo, druge pa so zaradi specifičnih zahtev preseljene v objekte ali pa se odvijajo v t. i. umetni naravi (Jeršič in drugi 1999).

Rekreacija v svojem etimološkem bistvu pomeni osvežiti psihično počutje, se sprostiti, doživeti prijetnost in ugodje. Šport s svojim učinkom na nek način obnavlja psihične in telesne energetske shrambe. Če gledamo na rekreacijo skozi motivacijske procese, moramo ločiti t.i. manifestno in latentno motivacijo. Manifestni nivo je tisti, ki operira s pojmom rekreacije. Latentni nivo pa ostaja nerazpoznaven, nezaveden in skozi psihoanalitične koncepte tudi libidinalen oz. seksualen (Vodeb 2005: 21).

»Šport za vse« je po vseh spoznanjih znanosti in prakse lahko (ni pa nujno) glede na naravnost pomembno sredstvo preprečevanja in zdravljenja. V svetu tržnih odnosov, v katerega vstopamo, in glede na materialno bogastvo, s katerim vstopamo, bi lahko odigral pomembno vlogo v mnogih stresnih situacijah posameznika, družine, nacije, države (Kovač ur. 1995: 16).

»Šport množic« (nem. »Breitensport«, it. »sport di masse«) ima pri mlajših starostnih kategorijah bolj poudarjeno vzgojno, pri odraslih pa rekreativno (sprostilno) komponento. Znotraj te kategorije se je dolgo uvrščalo tudi šport v šoli (bodisi v obliki pouka ali interesne dejavnosti). Vendar se zaradi ideoloških ambicij slovenske države v zadnjih državnih dokumentih (zakon o športu in nacionalni program športa) šport otrok in mladine odvaja od kategorije »športa množic«. Glavna značilnost »športa množic« je, da je namenjen čim širši populaciji oz. vsem (Vodeb 2005: 21).

Rekreacija pomeni obnavljanje psihičnih in fizičnih moči posameznika, ki so ogrožene ali izrabljene zaradi prevelikih enostranskih obremenitev (Jeršič in drugi 1999). Rekreacija

je lahko aktivna (športne dejavnosti) ali pasivna (branje, ležanje). Torej gre za aktivnosti, s katerimi koristimo svojemu zdravju in za kar se lahko poslužujemo tudi raznih sredstev, pa naj bodo naravna (podnebje, voda) ali umetna (pripomočki, naprave).

Velikokrat se prostočasnih dejavnosti in rekreacije ne da ločiti, saj so lahko nekatere dejavnosti tako rekreacijske kot tudi prostočasne. Rekreacija je večini ljudi način preživljanja prostega časa. Tudi golf lahko tako smatramo kot rezultat obojega.

Golf je šport, je zvrst rekreacije, za katero se ljudje odločajo iz različnih vzrokov, vsekakor pa ne zato, ker bi jim bilo to obveza. Tako golf postane poleg rekreacijske tudi prostočasna dejavnost.

3. GOLF

3.1 Zgodovina golfa

Zgodovina golfa je povzeta po uradni spletni strani družbe World golf, združenja več kot 300 regijskih golfskih organizacij z vsega sveta.¹

Golf, kakršnega poznamo danes, izvira iz igre, ki so jo v 15. stoletju igrali na vzhodni obali Škotske v Kraljestvu Fife. Igralci so s pomočjo palice ali primitivne golfske palice udarjali prodnik po pašnikih in zajčjih poteh.

Nekateri zgodovinarji verjamejo, da sta na razvoj golfa vplivali tudi igri kolven, ki so jo poznali na Nizozemskem, in chole, ki so jo igrali v Belgiji, na Škotskem pa so jo prvič predstavili leta 1421.

¹ V združenje World Golf je vključeno več kot 300 regijskih golfskih organizacij z vsega sveta, med njimi tudi organizacija Golf Europe, ki na svoji spletni strani objavlja podrobno zgodovino golfa. Dostopno na www.golfeurope.com (12. oktober 2007).

Slika 3.1.1: Igra kolven, ki so jo igrali na Nizozemskem in naj bi vplivala na razvoj golfa

Vir: Spletna stran združenja World Golf (www.golfeurope.com – 29. 11. 2007)

Vendar pa tako kot ti dve igri tudi številne druge niso poznale ključne sestavine, unikatne za golf – luknje. Ne glede na številne debate, pa so si strokovnjaki enotni, da se je golf, kakršnega poznamo danes, rodil na Škotskem.

Tudi prvi golfski klubi so nastali na Škotskem v 18. stoletju, med njimi je najslavnejši The Society of St. Andrews Golfers, ki ga danes poznamo kot Royal Ancient Golf Club of St. Andrews (R&A).

V 19. stoletju so bili postavljeni temelji današnji igri tako na tekmovalnem področju kot na področju urejanja pravil. Prvih 13 pravil so zapisali že 1744 v klubu Golfers of Edinburgh, kjer so jih potrebovali za organiziranje svojega prvega turnirja. Klub je nekaj časa ostal avtoriteta na področju pravil, vendar je po preimenovanju v »kraljevi klub« to vlogo počasi prevzel R&A, ki je še danes skupaj z Ameriško golf zvezo (USGA) osrednja avtoriteta pri določanju in spreminjanju pravil, razsodb in razlag, odobrava pa tudi izdelovanje novih palic in žogic. Ti dve organizaciji vsaka štiri leta skupaj izdeta popravljena in dopolnjena pravila golfa. Današnja obsegajo 34 pravil s precejšnjim številom podtočk, izjem in opozoril.

S časom so klubi začeli organizirati tudi prve turnirje, med njimi velja omeniti prvo britansko odprto profesionalno prvenstvo leta 1860, dobrih deset let pozneje še prva amaterska moška prvenstva in leta 1892 tudi prvo žensko amatersko prvenstvo. Na Škotskem je bil golf šport, kjer za razliko od drugih delov sveta ni bil rezerviran samo za plemiške in pozneje druge premožnejše sloje. To dokazuje že podatek, da so bili zmagovalci prvih profesionalnih turnirjev sami »navadni ljudje«. Temu botruje dejstvo, da so na Škotskem že od nekdaj tudi javna igrišča, medtem ko se je drugod golf razvijal v bolj ali manj zaprtih klubih.

Leta 1851 je bil ustanovljen prvi profesionalni klub The Prestwick Golf Club. Na tem igrišču so leta 1860 organizirali prvi turnir, ki je bil predhodnik današnjega Odprtega prvenstva Velike Britanije (British Opena), najstarejšega turnirja *major*.²

Slika 3.1.2: Začetki golfa v Veliki Britaniji sredi 19. stoletja

Vir: Spletna stran združenja World Golf (www.golfeurope.com – 29. 11. 2007)

² Turnirji major oziroma prvenstva major so štirje najprestižnejši profesionalni turnirji v golfu. Najstarejši izmed turnirjev major je Odprto prvenstvo Velike Britanije, edini izmed turnirjev najelitnejše četverice, ki ga prirejajo izven ZDA, na različnih igriščih Velike Britanije. Odprto prvenstvo Združenih držav Amerike prirejajo na različnih igriščih v ZDA, prav tako Prvenstvo Združenja profesionalnih golfistov PGA, najmlajšega izmed štirih turnirjev masters pa že vse od ustanovitve gosti igrišče Augusta National.

Golf je v svoji domovini in drugih angleško govorečih deželah še vedno eden najbolj množičnih in priljubljenih športov. Na Škotskem imajo eno igrišče na 8800 prebivalcev, v Sloveniji eno na 20.500 prebivalcev.

Status in priljubljenost golfa sta se v 16. stoletju hitro razširila tudi zaradi odobravanja kraljevih družin. V Angliji je igro populariziral Kralj Charles I., škotska Kraljica Mary, sicer Francozinja, pa je golf predstavila tudi v Franciji, kjer je študirala.

Prvo igrišče so takrat zgradili v Leithu blizu Edinburgha, na njem pa je že leta 1641 igral tudi kralj Charles I. Leith je bil tudi prizorišče prve mednarodne golfske tekme, ko sta leta 1682 Duke of York in George Patterson, ki sta igrala za Škotsko, premagala angleška plemiča.

Prvi zapisi o golfu v zgodovinskem mestu St. Andrews so iz leta 1552. Duhovniki so javnosti dostop na igrišče omogočili leto kasneje. Leta 1754 so ustanovili društvo St. Andrews Society of Golfers, v katerem so igrali po pravilih iz Leitha. Deset let kasneje so v zibelki golfa zgradili igrišče z 18 luknjami, kar je postalo edini standard.

Slika 3.1.3: Klubska hiša na igrišču The Royal and Ancient Golf Club of St. Andrews

Vir: Spletna stran igrišča The Royal and Ancient Golf Club of St. Andrew
(www.theroyalandancientgolfclub.org – 30. 11. 2007)

Kralj William je leta 1834 klub častno naslovil z imenom Royal & Ancient, znamenito klubska hiša pa so zgradili leta 1854. The Royal and Ancient Golf Club of St. Andrews je postal glaven golfski klub zaradi odličnega igrišča, izdajanja pravil, pokroviteljstva kraljeve družine in promocije golfa kot športa. Golf pa je bil takrat ekskluziven zaradi stroškov z ročno narejeno opremo.

Združeno britansko kraljestvo je bilo vrhunec golfa v 19. stoletju. Prvi klubi izven ozemlja Velike Britanije in ZDA pa so bili ustanovljeni na območju Britanske zveze držav Commonwealtha. Prvi klub, ustanovljen izven Škotske, je bil Royal Blackheath blizu Londona, ki so ga ustanovili v letu 1766, čeprav naj bi tam golf igrali že leta 1608. Prvi klub izven Velike Britanije je bil ustanovljen leta 1820 v Bangaloru v Indiji, kasneje pa so klubi zaživeli še v Calcutti (1829), Bombayu (1842), Curraghu na Irskem (1856), Pauju v Franciji (1856).

Do takrat je bila vsa golfska oprema izdelana ročno in zato tudi draga. Zato je bil golf rezerviran za premožnejši sloj. Potem ko se je leta 1848 začela proizvodnja železnih glav palic in držajev ter guta-perča žogic, si je lahko igranje golfa privoščil tudi srednji in nižji sloj prebivalstva. Vse to pa je pripomoglo k nagli rasti priljubljenosti tega športa.

Golf se je kot organiziran tekmovalni šport sočasno razvijal v Združenem Kraljestvu, Indiji in ZDA. Denarne nagrade so uvedli na turnirju v Cambridgu v Angliji leta 1892, prvi mednarodni golfski turnir pa je bilo Amatersko prvenstvo Indije in Vzhoda leta 1893.

Leto kasneje je bila ustanovljena Ameriška golfska organizacija (USGA), ki je postavljala pravila igre v ZDA in Mehiki. Do leta 1900 je bilo v ZDA že več kot 1000 klubov, igra pa je privabila pozornost medijev in sponzorjev, ki so še povišali ugled golfa. Leta 1897 je bila v ZDA ustanovljena prva mesečna revija, Golf. ZDA so postale središče profesionalnega golfa tudi zaradi denarnih vložkov številnih sponzorjev, a kljub vsemu so bila najprestižnejša še vedno tekmovanja, ki jih je gostilo Združeno Kraljestvo.

Golf je priznanje kot globalni šport dobil leta 1900, ko je bil sprejet v družino olimpijskih športov. In čeprav je na olimpijskih igrah 1900 v Parizu in 1904 v St. Louisu golf poskrbel za zanimivo predstavo, je ta športna panoga kasneje izginila z olimpijskega sporeda. Po dveh izvedbah je bil golf predviden v sporedu OI tudi v letih 1908, 1916 in 1996, vendar načrtov niso uresničili, medtem ko je bil leta 1920 le demonstracijska panoga. Ženske so na OI v golfu tekmovalle le leta 1900. V zadnjih letih se vse pogosteje govori o vrnitvi golfa med olimpijske discipline, prizadevanja vodilnih mož Mednarodne golfske zveze (IGF) pa so glede tega vse bolj načrtna in udarna. Tako je zveza na Mednarodni olimpijski komite (MOK) naslovila prošnjo za uvrstitev golfa v program olimpijskih iger že v Pekingu leta 2008, a njihova želja ni bila uslišana in ena najstarejših iger na svetu se tudi po 104 letih še ne bo vrnila v olimpijsko družino. Glavna argumenta Mednarodne golfske zveze za vrnitev med olimpijske športe sta bila več kot 60 milijonov golfistov po vsem svetu in priljubljenost panoge med televizijskimi gledalci, v prošnji pa so opozorili tudi na nekatera zgodovinska dejstva ter vključitev IGF v protidopinški program. Doslej je naletela le na peščico pozitivnih primerov.

Želja mednarodne zveze je bila, da bi v Pekingu pripravila turnirja za moške in ženske, vsak bi trajal štiri tekmovalne dni, petdeset tekmovalk in tekmovalcev v vsaki kategoriji pa bi določila na podlagi njihove razvrstitve na svetovni lestvici. Možnost nastopa bi imela dva najboljša igralca oziroma igralki iz vsake države med prvih 300 na svetovni lestvici. S sedmimi posebnimi povabili bi poskrbeli za to, da bi se iger udeležili igralci z vseh celin in tudi iz tistih držav, ki nimajo igralcev med najboljšimi 300.

3.1.1 Rojstvo modernega golfa

Leta 1916 so ustanovili profesionalno golfsko zvezo ZDA (The Professional Golfers Association – PGA), ki je imela že uvodoma v koledarju številne turnirje. Leta 1921 je R&A uvedel zgornjo mejo teže golfske žogice, kar je privedlo do 30-letne ločitve igre v ZDA oziroma Evropi in Britanski zvezi držav. Večino razlik in sporov so rešili v letu 1951, ko sta obe strani pristali na uvedbo skupnih pravil. Kljub temu težava s težo

golfske žogice ni bila rešena do leta 1988. Danes golfska pravila po vsem svetu uravnavata R&A in USGA skupaj. Na konferenci, ki jo priredijo vsaka štiri leta, dopolnijo pravila in jih izdajo v tiskani obliki.

3.2 Golf v Sloveniji

Na območje Slovenije je golf prišel razmeroma pozno, saj so prvo igrišče začeli graditi šele leta 1936 v takrat najbolj znanem turističnem središču na Bledu. Druga svetovna vojna je igranje golfa na Bledu prekinila in ga potisnila v pozabo, šele v začetku sedemdesetih so se ponovno začeli ukvarjati z načrti, da bi obnovili blejsko igrišče. Prve žogice so poletele leta 1973, igrišče z osemnajstimi luknjami pa je bilo odprto štiri leta pozneje. Kraljevemu igrišču se je leta 1993 pridružilo še devet lukenj Jezerskega igrišča, nastajajo pa že načrti za dodatno povečanje igrišča.

Slika 3.2.1: Kraljevo igrišče na Bledu leta 1940 in 2007

Vir: Kunšič, Mirko (2007): Revija Golf Slovenija 51 (5) (www.revijakapital.com/golf - 22. 11. 2007)

Konec osemdesetih je sledila tudi gradnja drugih igrišč po Sloveniji, najprej so začeli igrati golf v Lipici, nato so nastala igrišča Mokrice, Arboretum, Ptuj, Olimje, Moravske Toplice, Zlati grič, Otočec in nazadnje leta 2007 Trnovo.

Slika 3.2.2: Igrišče za golf Grad Otočec, odprto leta 2006

Vir: Kunšič, Mirko (2006): Revija Golf Slovenija 47 (4) (www.revijakapital.com/golf - 22. 11. 2007)

Tako imamo danes v Sloveniji eno golfsko središče z dvema igriščema oziroma sedemindvajsetimi luknjami z idejami za nadaljnje širjenje, štiri igrišča, ki imajo osemnajst igralnih polj, in pet igrišč z devetimi igralnimi polji (glej sliko 3.2.3). Poleg tega samostojno deluje še nekaj manjših promocijskih igrišč z največ šestimi luknjami in številna vadišča.

Slika 3.2.3: Golf igrišča v Sloveniji

Legenda: 9: Igrišče z 9 luknjami, 18: Igrišče z 18 luknjami.

Kljub temu, da se v golfu danes tudi v slovenskem merilu veliko govori in piše ter tudi veliko dogaja, skoraj zagotovo golf v Sloveniji nikoli ne bo nacionalni šport, kot je denimo na Škotskem ali Švedskem, kjer golf igrajo praktično vsi. Tako po svetu kot pri nas pa golf že zdaj sodi med prostočasne aktivnosti.

3.3 Golf kot prostočasna dejavnost

V prostem času se ljudje poslužujejo številnih aktivnosti, med drugim najraje športa. Golf lahko štejemo za športno zvrst, ki se odvija v prostem času posameznika, saj je za partijo golfa potrebno imeti na voljo vsaj 2 do 4 ure časa. Mednarodna raziskava je pokazala, da se ljudje v veliki meri ukvarjajo z golfom zaradi zabave in oddiha, manj pa zaradi tekmovalnega značaja igre (Last 2005).

Posameznik se za igranje največkrat odloči prostovoljno in znotraj svojega prostega časa, kar pa ni obvezna praksa. Med igro golfa lahko potekajo srečanja s poslovnimi partnerji ali sklepanja novih znanstev in spoznavanja poslovnih možnosti. Prijetno je torej združeno s koristnim.

Kar je v tujini že ustaljena praksa, se dogaja tudi v Sloveniji. V bližini golfskih igrišč rastejo pomembne kongresne dvorane in obratno. Izjema je primorski del Slovenije, kjer je igrišče zgolj v Lipici, po mnenju strokovnjakov pa bi nujno potrebovali vsaj še enega na Obali. V zadnjih letih je bilo veliko govora o gradnji igrišča v Sečovljah, a do nje zaradi pritiska lokalnih skupnosti in težav s pridobivanjem dovoljenj še vedno ni prišlo.

Kljub dokaj velikemu številu ur prostega časa smo ljudje v neki meri z njim omejeni. Nam prijetne aktivnosti lahko zato izvajamo v določenem obdobju. Jeršič (in drugi 1999) tako razločuje:

- aktivnosti med tednom, ki so vezane na območje bivanja;

- dejavnosti ob koncu tedna in ob praznikih, ko se lahko aktivnosti iz kraja bivanja preselijo tudi nekam stran;
- aktivnosti v počitniškem prostem času, ki se ponavadi izvajajo dlje stran od doma.

Golf ima tako kot druge športne panoge pozitivne učinke na zdravje in počutje ljudi. Seveda pa to ni edini vzrok, zakaj se ljudje odločajo za igranje. Njihovi motivi igranja so zelo različni, spreminjajo pa se iz generacije v generacijo. Po mednarodni raziskavi (Last 2005) se največ igralcev odloča za golf na prigovarjanje starejših – staršev, prijateljev, sorodnikov. Golf se mnogim zdi privlačen, ker se odvija v naravi, hkrati pa se lahko ob partijah družiš z znanci ali celo sklepaš posle. Pomembni faktorji za igranje golfa so tudi urejenost igrišča, obnašanje soigralcev ter stroški, ki jih zahtevajo oprema, članstvo v klubih ter igranje.

Po mednarodni raziskavi na igralce golfa najbolj vplivajo naslednji faktorji (Last 2005):

- obnašanje soigralcev na igrišču;
- urejenost igrišča;
- stroški;
- čas, potreben za igranje;
- možnost oddiha;
- izboljševanje osebnih rezultatov;
- elitizem.

Danes priljubljenost golfa v Evropi in po svetu narašča, odpirajo se nova igrišča, nova vrsta rekreacije oz. drugačno preživljanje prostega časa pa je za nekatere postalo način življenja. V Evropi se je v zadnjih 20 letih število igrišč podvojilo, registriranih igralcev pa je v državah, članicah Evropske golfske zveze (European Golf Association – EGA), leta 2007 skoraj trikrat večje kot leta 1987, ko jih je bilo 1.495.835. Po podatkih EGA je danes v Evropi preko 6500 golfskih igrišč ter več kot 4,2 milijona igralcev. Največ jih odpade na golfsko razvite države, kot so Irska, Švedska in Škotska. Na Irskem tako igra

golf vsak 15. prebivalec, na Švedskem vsak 16., v Sloveniji pa šele vsak 274. prebivalec (EGA 2007).

Tabela 3.3.1: Število golfskih igrišč in igralcev v državah, članicah evropske golf zveze, urejenih po številu igralcev na 100.000 prebivalcev

<i>država</i>	<i>Število igrišč</i>	<i>Število prebivalcev</i>	<i>Število registriranih igralcev</i>	<i>Število igralcev na igrišče</i>	<i>Igralcev na 100.000 prebivalcev</i>	<i>Igrišč v gradnji</i>
IRSKA	409	4.234.925	287.000	702	6777	10
ŠVEDSKA	442	9.090.113	539.637	1221	5937	n. p.
ISLANDIJA	61	304.334	15.865	260	5213	6
ŠKOTSKA	579	5.094.800	257.132	444	5047	4
DANSKA	160	5.431.000	140.507	878	2587	15
NORVEŠKA	154	4.667.410	119.165	774	2553	n. p.
FINSKA	117	5.265.926	116.473	995	2212	6
WALES	158	2.958.000	64.012	405	2164	n. p.
ANGLIJA	1960	50.431.700	872.665	445	1731	n. p.
NIZOZEMSKA	150	16.336.346	282.000	1880	1726	7
AVSTRIJA	152	8.280.703	95.833	630	1157	2
LUKSEMBURG	6	460.000	3912	652	850	n. p.
ŠPANIJA	303	44.395.286	310.822	1026	700	1
ŠVICA	88	7.252.000	50.578	575	697	n. p.
NEMČIJA	677	82.438.000	527.427	779	640	n. p.
FRANCIJA	559	63.587.700	378.275	677	595	27
BELGIJA	78	10.419.000	48.351	620	464	1
SLOVENIJA	10	2.004.394	7309	731	365	1
ČEŠKA	69	10.265.231	29.133	422	284	11
CIPER	9	835.000	1400	156	168	14
ITALIJA	252	58.751.711	84.153	334	143	n. p.
PORTUGALSKA	77	10.605.870	13.835	180	130	n. p.
ESTONIJA	6	1.330.000	1387	231	104	3
SLOVAŠKA	6	5.401.000	3016	503	56	6
LATVIJA	3	2.307.000	700	233	30	n. p.
MADŽARSKA	8	10.076.581	2140	267,5	21	5
IZRAEL	2	7.026.000	1300	650	19	1
GRČIJA	6	11.244.118	1339	223	12	2
HRVAŠKA	2	5.025.000	550	275	11	1
LITVA	1	3.392.000	265	265	8	1
TURČIJA	13	73.193.000	5050	388	6,9	6
POLJSKA	24	38.128.000	1726	72	4,5	2
RUSIJA	7	142.400.000	5150	736	3,6	13
SRBIJA	1	9.778.991	300	300	3,1	3
ROMUNIJA	4	22.303.552	590	147,5	2,6	6
KAZAHSTAN	5	15.300.000	360	72	2,4	4
BOLGARIJA	3	7.726.000	125	42	1,6	4
ZDA	23.000	300.037.197				

Vir: Evropska golfska zveza, EGA 2007.

Po podatkih Golf zveze Slovenije (GZS) je danes v Sloveniji registriranih 7309 igralcev in 38 klubov, med katerimi se je kot zadnji priključil Golf klub Ekipa.

Slika 3.3.1: Igrišče za golf Trnovo Ljubljana, prvo »javno«³ igrišče v Sloveniji, odprto leta 2007

Vir: Kunšič, Mirko (2007): Revija Golf Slovenija 53 (5) (www.revijakapital.com/golf - 22. 11. 2007)

Cilj GZS je promocija golfa kot tekmovalnega športa in njegove rekreativne vloge. Moči so usmerjene v razpoznavnost golfa ter odpravljanje številnih predsodkov na tem področju. Za uspešno reševanje te naloge je bila izdelana strategija za obdobje 2005 – 2012. Če vzamemo za primerjavo najbolj razvite države, kot so Škotska, Anglija, Irska in Švedska, bi morala imeti Slovenija glede na število prebivalstva 140 golf igrišč in približno 150.000 igralcev, v primerjavi z golfsko manj razvito Avstrijo pa 30 igrišč in 26.000 igralcev. Na Švedskem je med registriranimi igralci 20 % otrok do 18 let, v Avstriji 10 %, v Sloveniji pa samo 2,5 %, kar je štirikrat manj kot v Avstriji. Glede na trende razvoja v Sloveniji, bi raven golfa v primerjavi z Avstrijo dosegli leta 2045 (Okvirni temelji strategije razvoja golfa v Sloveniji 2004).

Strategijo razvoja sestavlja sedem osnovnih ciljev (Okvirni temelji strategije ... 2004):

1. promocija golfa kot športa in postopna sprememba zavesti širše javnosti v odnosu do golfske igre – od negativnega do pozitivnega;
2. pritegniti v golf nove člane ne glede na starost, spol in socialni položaj;

³ Javna golfska igrišča (v angleščini public courses) so igrišča, na katerih lahko igrajo vsi. Ne zahtevajo golfskega predznanja, dovoljenja za igro in članstva v klubih, kot jih zahtevajo zasebna (private) igrišča.

3. obdržati obstoječe člane v klubih in omogočiti aktivno udeležbo v golfu;
4. izobraževanje golfistov glede pravil in etike obnašanja, tehnike golfa in strokovno izobraževanje strokovnih kadrov;
5. približati golf mladim in ga vključiti v temeljne izobraževalne procese;
6. omogočiti razvoj vrhunskega tekmovalnega golfa v Sloveniji;
7. zasledovanje trendov razvoja golfa in prilagajanje programov glede na potrebe in rezultate realizacije celotnega strateškega plana.

Najpomembnejši cilj je verjetno promocija golfa in spreminjanje negativnih stereotipov o golfu, saj se bodo samo preko tega lahko uspešno izvedli tudi ostali cilji. Potrebno je dobro sodelovanje z občinami, krajevnimi skupnostmi in strokovnimi organizacijami s področja športa in rekreacije ter področja golfa. Promocijo golfa je potrebno omogočiti preko raznih oblik medijev in preko uspešne marketinške politike. Prebivalcem Slovenije je potrebno ponuditi golf kot obliko zdravega življenja v vseh starostnih obdobjih, ne glede na spol in socialni položaj. Zato je potrebno zagotoviti brezplačne predstavitve golfa tudi v manjših krajih ter cenovno omogočiti igranje tudi ekonomsko šibkejšim.

Veliko dela je potrebno posvetiti tudi predstavitvi golfa v ekološkem smislu in izpostaviti tako pozitivne kot tudi negativne strani (Okvirni temelji strategije ... 2004).

Pomembno vlogo pri promociji športa imajo tudi mediji.

4. MEDIJI IN ŠPORT

Medijska sporočila, ki nas vsakodnevno obkrožajo, nam namerno ali nenamerno, bolj ali manj vsiljivo ponujajo različne vrste informacij, ustvarjajo miselno strukturo in vzorce razmišljanja, ti pa nas pogosto vodijo v različna dejanja, ki so povezana z našim delovanjem v okviru družine, pri razmišljanju, odločanju, delu, izobraževanju in tudi v športu (Duopona, Petrović 2000: 175).

Osrednje funkcije množičnih medijev imajo nalogo informiranja, oblikovanja javnega mnenja, vzgajanja in zabave (Košir 1988: 14). Mediji nam ustvarjajo miselno strukturo in vzorce razmišljanja, ki nas pogosto vodijo v različna dejanja, povezana z našim delovanjem (Plešec, Duopona 2002: 77).

Sodobno raziskovanje medijskega vpliva že dolgo ne govori več o enostavnem neposrednem vplivu na gledalce. Raziskovalci se večinoma strinjajo, da je potrošnja televizije in drugih medijev bolj aktiven proces kot pa izključno pasiven ter da mediji kratkoročno ne vplivajo na oblikovanje mnenj o neki zadevi. Ne vplivajo torej s tem, kar je eksplicitno povedano, temveč s tem, kar gledalcem posredujejo posredno s svojo siceršnjo poetiko (Luthar 1995: 32).

Medije moramo razumeti kot reprezentacijo, ne kot prezentacijo realnosti, kot politiko reprezentacij in kot vire za organizacijo individualne in kolektivne subjektivitete (Luthar 1998: 141). Nekateri avtorji menijo, da so medijske reprezentacije sicer pomemben dejavnik, toda ne nujno najbolj vpliven pri vzpostavljanju individualne ali kolektivne identitete. Nanjo namreč vplivajo tudi dejavniki, kakor šolanje, socializacija v družini, religija in tradicionalni vzorci obnašanja in verovanja, ki se razlikujejo po svoji pomembnosti pri določenih identitetah. Mediji so torej pomembni zato, ker pomagajo vzgajati širše občutje kolektivne identifikacije med člani socialne skupine in lahko različne posameznike združijo.

Medijska realnost na naravnost in obnašanje v realnem svetu vpliva takrat, ko so medijske informacije edine informacije in predstavljajo človekovo edino izkustvo o ljudeh, okolju, stvari. Če torej posameznik nima nobene zaloge informacij iz osebno realnega področja, bo njegovo percepcijo določala medijska realnost (Luthar 1995: 33).

Šport in množični mediji v družbi uživajo simbiotsko zvezo. Na eni strani je osupljiva priljubljenost športa posledica velike pozornosti, ki jo športu posvečajo množični mediji. Na drugi strani pa lahko mediji dosegajo velikansko prodajo tako v nakladi kot

oglaševanju predvsem zaradi obširnega poročanja o športu (McChesney v Wenner 1989: 49).

Mediji nam direktno in indirektno ponujajo, če že ne vsiljujejo življenjske vrednote in merila. To še posebej velja za medijske športe⁴, saj so medijski športi družabne aktivnosti, ki reflektirajo, izražajo in krepijo družbene aktivnosti. Športne vrednote in vzorci obnašanja niso le delna odslikava, marveč pogosto popolnoma zastopajo družbeno sprejemljive in zaželenе vrednote in norme. Prav šport s pojmom tekmovalnosti in dosežka predstavlja idealno področje reflektiranja določenega družbenega pogleda na svet.

Današnja slika športa je bolj kot kdaj koli doslej odvisna od medijske predstave športa, športa kot dejavnosti in še bolj športa kot vse večjega števila slavnih ali slavljenih športnikov.

Mediji so praviloma sestavni, vendar samostojni in neodvisni del celostne športne ponudbe. Sočasno so njeni promotorji in kritična vest, katere kontrolor je v končni fazi lahko samo ozaveščena, to pa pomeni vsestransko informirana kritična javnost.

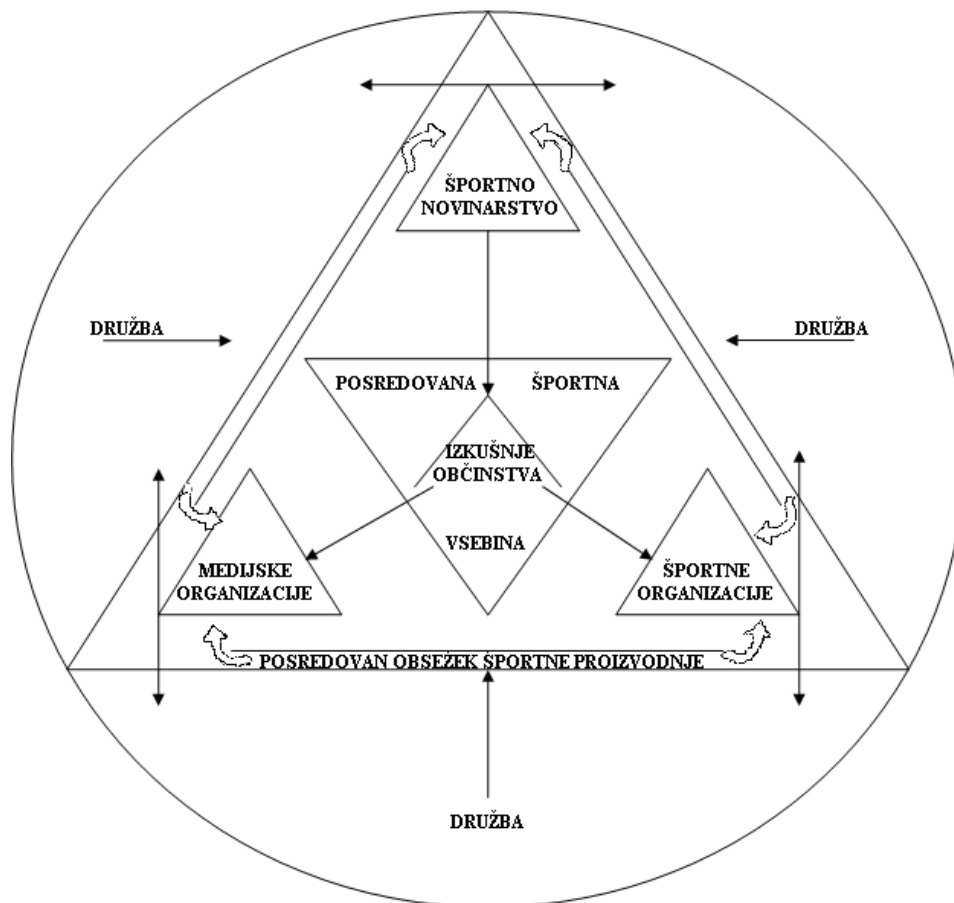
Kljub temu, da živimo v času visoke vizualne medijske kulture, tiskani mediji za športne navdušence ostajajo pomemben vir informacij, opravljanja in vpogleda v zakulisje športa in športnih prireditev. Branje člankov o športu ostaja užitek za milijone bralcev časopisov po vsem svetu, med 1990-imi, ko se je šport v medijih najbolj razširil, so se razširili tudi interesi časnikov, ki so z objavljanjem športnih novic na svojo stran poskušali pridobiti novo občinstvo (Boyle, Haynes 2000: 165).

⁴ Športi, ki se najbolj pojavljajo v medijih in jih ljudje najbolj spremljajo, se razlikujejo od države do države. Raziskave so pokazale, da so v ZDA medijsko najbolj pokriti baseball, košarka in ameriški nogomet, na Norveškem za najbolj medijski šport velja smučanje, na Danskem pa rokomet (Rowe 2007). Analiza o spremljanju športnih panog v Sloveniji je pokazala, da ljudje v medijih največ spremljajo alpsko smučanje, košarko, smučarske skoke, nogomet in atletiko (Jošt 1999: 47–48).

Medijska izključnost in izjemnost vpliva na mnenje ljudi ne vodi samo v indoktrinacijo, temveč v identifikacijo ljudi z medijsko (dez)informacijo (Duopona, Petrović 2000: 185–188).

Prepletanje štirih sistemov v času: družbe, obsežka športne proizvodnje, posredovanih športnih vsebin in izkušenj občinstva predstavlja Wennerjev (1989: 25) izvršilni model (glej sliko 4.1). Nadsistem je družba, ki povzroči podsistem organizacij, ki proizvajajo športne medije. S pomočjo športnih novinarjev te organizacije proizvajajo vsebino, ki služi kot osnova za izkušnje občinstva.

Slika 4.1: Wennerjev izvršilni model zveze med mediji, športom in družbo

Vir: Wenner 1989: 26.

Del medijev je novinarstvo, katerega glavna dejavnost je informirati, zabavati in izobraževati. Osnovna enota novinarske dejavnosti je informacija, podvržena različnim »procesom« zbiranja, predelovanja, ustvarjanja (Košir 1988).

4.1 Športno novinarstvo

Za pojasnjevanje družbenih pojavov in drugih področij človekovega delovanja je zadolženo tudi športno novinarstvo (Žibrat 1997: 5).

Večja uveljavitev športa v Republiki Sloveniji pomeni sočasno večjo uveljavitev, pa tudi odgovornost športnih novinarjev v javnosti, sočasno pa tudi športnih redakcij znotraj lastnih »medijskih hiš«. Nič drugega ne bi moglo biti bolj v skladu z izvornimi interesi športa, pa tudi športnega novinarstva samega v tem okrilju (Duopona, Petrović 2000: 185-188).

Športno novinarstvo je bilo eden glavnih vzrokov za dvig moderne komercializacije športa in športno novinarstvo je naredilo ogromno za reklamo in podporo številnim športnim organizacijam, ki so bile ustanovljene v devetnajstem stoletju (Boyle, Haynes 2000: 166).

Tipičen problem športnega novinarstva je povezan z dejstvom, da je za šport – tu govorimo predvsem o vrhunskem športu – potreben denar. Sponzorji ali drugi, ki finančno omogočijo športno prireditve, pa imajo pogosto takšne ali drugačne dodatne motive in za svoj vložek seveda pričakujejo povračilo, ki ni vedno klasične vrste. Iz tega izhaja skupni problem športa in množičnih občil, to je manipuliranje, pri čemer prevladujeta procesa politizacije in komercializacije. Ta pojava, ki prežemata šport in javno komuniciranje, izvirata iz istih središč moči, tako da so šport in javna občila v isti navezi oziroma začaranem krogu. Obe strani sta manipulirani in obenem manipulirata.

Podrobnejši pogled v zakulisje športne prireditve pomeni opuščanje varnega klišeja, ki vsebuje golo informacijo o rezultatu, kako izjavo športnika ali ozek strokovni komentar. To pa lahko pomeni tveganje novinarja, da bo vse težje prihajal do podatkov. Poročanje, denimo, z istih tekem v različnih sredstvih obveščanja se tako zelo razlikuje, da je komaj še mogoče prepoznati isti športni dogodek v toliko različnih podobah (Duopona, Petrovič 2000: 183).

4.1.1 Vrste športnega novinarstva

Rowe (v: Boyle, Haynes 2000: 174–176) definira štiri vrste športnega novinarstva;

- 1) »Resne novice« (angl. »hard news«), ki beležijo športno dogajanje in vključujejo rezultate, analize in objektivni opis dogodka,
- 2) »Mehke novice (angl. »soft news«), ki se ukvarjajo z govoricami o zvezdnikih s poudarkom na posameznikih, ne glede na to, ali gre za športnike, menedžerje, trenerje, direktorje ali le oskrbnike klubov. Poudarek je na oboževanju junaka in je glavno gonilo konstrukcije in ponovno potrjevanje statusa zvezdnitva;
- 3) »Ortodoksno govornišvo« - v ospredju je avtorjev subjektivni pogled; velikokrat nekdanji športniki nastopijo kot strokovnjaki pri določenem mediju; ta oblika poročanja sprejema politiko športa, govori o škandalih v zakulisju športa;
- 4) »Refleksivna analiza« - se ukvarja s športno problematiko, kritično obravnava fenomenologijo športnih praks. Pri refleksivni analizi avtor obravnava svoj odnos do športa v psihološkem, moralnem in ekonomskem smislu, da bi opredelil položaj športa v družbi. Takšno pisanje se redko pojavi na športnih straneh.

Pomeni, ki jih pripisujemo besedam in podobam, so odvisni od kulturnih domnev, pomoči in možnosti za njihovo dokazovanje. Kar ljudje počnejo s svojim govorjenjem in pisanjem ter kar skušajo doseči, je po Burrovi (1995) performativna odlika diskurza.

5. DISKURZ

Diskurz je sistem govornih praks, ki se nanašajo na širša družbena in kulturna izkustva in pomagajo zgraditi specifična ogrodja razmišljanja (Macdonald 2003: 1). Fowler (1991: 42) diskurze razume kot sistematično organizirane nize stavkov, ki prek zagotavljanja množice možnih izjav o določenem pojavu organizirajo in strukturirajo način, na katerega o neki temi, pojavu, procesu govorimo. Nudi opise, pravilnike, dovoljenja in prepovedi družbenih in posameznikovih dejanj.

Erjavčeva in Poler Kovačičeva (2007: 17) ločita dva glavna pomena za izraz diskurz v družbenih vedah; diskurz kot splošen pomen za jezik in vizualne podobe kot element družbenega življenja, ki je značilno povezan z drugimi elementi, oziroma kot določen način reprezentacije in razumevanja sveta in izražanja o njem, ki vključuje omejeno število izjav in besed.

Pri diskurzu gre za proizvodnjo vednosti prek jezika. Toda ker vse družbene prakse povzročijo pomen, pomeni pa oblikujejo naše ravnanje – naše obnašanje – in nanjo vplivajo, imajo vse prakse diskurziven značaj (Hall 2004: 65), saj organizirajo načine, s pomočjo katerih na neki fenomen mislimo, in načine, s katerimi se z njimi ukvarjamo. To pa jih dela ideološke.

Diskurzi kot prakse niso sestavljeni le iz jezika (besedil ali besed), ampak so širše vključeni v družbo – sestavljajo jih institucionalne in organizacijske prakse, se pravi diskurzivne prakse. Novinarski diskurz tako ne vključuje le diskurza v ožjem pomenu oziroma besedila novinarskih člankov dnevnega časopisa, temveč tudi vsakdanjo postavitev prioriteten novinarskih tem, filozofijo novinarske prakse, načine novinarskega vedenja na terenu in v pisarni, načine novinarskega komuniciranja na novinarskih konferencah in v oddajah ipd. Diskurzi so zmes materialnih praks in oblik jezika in znanja, pri čemer drug drugega podpirajo v nepretrganem krogu (Erjavec in Poler Kovačič 2007: 18).

Diskurze lahko iščemo v medijskih tekstih, ki večinoma ne vplivajo s posredovanjem dejstev, torej informacijami, niti z vrednotami, ki jih sporočajo – torej niti opisno niti predpisovalno, temveč svojo poetično funkcijo. Torej kar sporočajo posredno: ideje, sporočane skozi medijske izdelke in vsebine. Diskurz je konceptualni okvir, znotraj katerega zgodbo pripovedujemo, pri tem pa uporabimo narativno tehniko. Gre za vrsto pomenov, podob, zgodb, trditev, reprezentacij, ki skupaj proizvajajo posebno verzijo pojavov, dogodkov in obenem oblikujejo objekte, o katerih govorijo.

Ker vsak medij drugače upoveduje določen dogodek, predvsem odvisno od naravnosti medija (na primer razvedrilni, informativni mediji) in njegovega občinstva (na primer družinska, ženska, športna revija), lahko z uporabo različnih retoričnih in narativnih strategij v tekstu aktualiziramo različne diskurze. Pri tem nas zanima kulturna podlaga, ki jo pripovedovalci izberejo, da bi občinstvo obdržali na izbranem terenu, in kaj predpostavljajo o svojih bralcih (Luthar 1998: 58–181).

Časopis ne izbira dogodkov, o katerih bo poročal in dogodku ne nadene vrednostno opredeljenega pomena, ki bi ga bralec pasivno vsrkal skupaj z ideologijo. Kot pravi Fowler (1991: 41), časopis nikoli preprosto ne izbere dogodka, mu nadene nek vrednostno opredeljen pomen in ga posreduje bralcu, ki ta dogodek skupaj z ideologijo pasivno absorbira. Oblike izražanja v nekem jeziku vedno ustrezajo obstoječim socialnim in ekonomskim okoliščinam, se prilagajajo trenutnim govornim situacijam, pa tudi pomenom, ki jih sama sebi pripisuje kultura.

5.1 Športni diskurz

Šport kot sinonim za razvedrilo in zabavo se ne more postavljati ob bok resnim informacijam. Vendar časopisi, revije in knjige s pomočjo vizualnih medijev definirajo njegov socialni in politični položaj v družbi.

Odnos medijev z modernim šport je pripomogel k spremembi našega pojmovanja tega področja popularne kulture. Medijski šport je lahko pomembna kulturna arena, kjer se ideje različnih vidikov družbenih odnosov naturalizirajo. Danes večino športne kulture do določene mere posredujejo televizija, radio ali tiskani mediji. V tem procesu transformacije diskurzi o identiteti niso posredovani oz. transformirani, ampak so v večini primerov lahko konstruirani, ali če je politična ali ekonomska situacija primerna, celo iznajdeni (Whannel in dr. v: Boyle, Haynes 2000: 147).

Telesne prakse športa lahko prevzamejo tudi simbolne pomene, ki nato postanejo del repertoarja nacionalnega državnega diskurza. Športniki so tem diskurzom podvrženi oz. jih oblast sprevrže v idealne pripadnike in vzornike nacije. Uspešnost posameznega športnika je lahko prenesena na vsakega pripadnika nacionalne zamišljene skupnosti. Športniki torej funkcionirajo kot možna mesta v diskurzu, na katera se lahko identificirajo vsi ostali pripadniki zamišljene nacionalne skupnosti (Starc 2003: 77).

Nadzorovani športni diskurzi imajo pomembno vlogo pri reprodukciji, naturalizaciji in celo konstrukciji vrednot, odnosov in včasih predsodkov, ki krožijo v širši družbi. Po Hargreavesu (v: Boyle, Haynes 2000: 87) oblike športnega diskurza konstituirajo nekatere osnovne pojme življenja: uspeh in polom, dobro in slabo vedenje, ambicija in dosežek, disciplina in napredek. Velikokrat bo medijski šport reproduciral, utrdil in celo normaliziral značaje in vrednote v sferah političnega in kulturnega življenja.

Kvalitativna sociološka metoda, ki se ukvarja z diskurzom, je kritična diskurzivna analiza.

5.2 Kritična diskurzivna analiza

Kritična diskurzivna analiza dojema diskurz kot obliko družbene prakse, saj diskurzi organizirajo načine, s pomočjo katerih na nek fenomen mislimo, in načine, s katerimi se z

njimi ukvarjamo. Diskurz kot družbena praksa pa vsebuje dialektični ali dvosmerni odnos, kar pomeni, da na diskurzivni dogodek na eni strani vplivajo razmere, ustanove in družbene strukture, hkrati pa diskurz vpliva tudi nanje (Fairclough in Wodak 1997: 258).

Glavna načela diskurzivne analize po Wodakovi (v: Titscher 2000: 146):

- ukvarja se z družbenimi problemi in ne z rabo jezika samo po sebi,
- ukvarja se z močjo v diskurzu in nad njim,
- družba in kultura oblikujeta diskurz in obratno,
- raba jezika je lahko ideološka,
- diskurz je mogoče razumeti le v kontekstu,
- tekst in družba sta povezana posredno,
- analiza diskurza je razlagalna,
- diskurz je oblika družbenega vedenja.

Po Faircloughu (1995: 7) je kritična diskurzivna analiza tako teorija kot metoda. Razvila se je kot odgovor na tradicionalno ločitev disciplin med jezikoslovjem, ki se osredotoča na mikro analizo besedila in interakcije, in drugimi družboslovnimi vedami, ki analizirajo družbene probleme na makro ravni (kot na primer sociologija, politologija, komunikologija). Kritična diskurzivna analiza skuša z empirično jezikovno analizo prispevati k razreševanju družboslovnih vprašanj. V nasprotju z jezikoslovci, ki svoja raziskovalna vprašanja definirajo znotraj svojega disciplinarnega okvira, kritična diskurzivna analiza obravnava širša družboslovna vprašanja in ugotavlja, kako se družbene spremembe kažejo na mikro ravni teksta in interaktivnih dogodkov.

Analiza medijskega teksta nam pomaga odkriti, kako deluje določen diskurz znotraj teksta oz. skozi lingvistične in retorične pripomočke (Burr 1995: 184). Tekst tako najprej razstavimo, da odkrijemo protislovja in metafore, ki nosijo določen pomen ali podobe, nato ugotovimo, kateri načini razmišljanja so v ospredju in kateri izpuščeni, potem pa raziščemo še posledice diskurza. Van Dijk (v: Pušnik 1999: 801) pa za analizo poudarja

naslednje elemente: naslovi, teme ali topike, struktura besedila, citati in viri, pomen in ideologija, stil in retorika.

Če na primer analiziramo stavek v tiskanem besedilu, se lahko osredotočimo na tri vidike in njihovo artikulacijo:

- določene reprezentacije ali rekontekstualizacije družbene prakse – ki morda narekuje določeno ideologijo,
- določene konstrukcije avtorjeve ali bralčeve identitete (v smislu, kaj je poudarjeno – naj bo to položaj in vloga vidika identitete ali individualen in osebni vidik identitete),
- določene konstrukcije odnosa med avtorjem in bralcem (na primer formalno – neformalno)

Intertekstualna analiza teksta je v primerjavi z jezikovno analizo bolj interpretativna; jezikovni pojavi v tekstu zagotavljajo dokaze, ki jih intertekstualna analiza uporabi za svojo interpretacijo – ki je kulturna interpretacija v smislu postavljanja določenega teksta v izbrušeno kulturo, ki jo konstruirajo mreže diskurzov. Tako je analitik bolj odvisen od družbenega in kulturnega razumevanja (Fairclough 1995: 58–61).

Kritična diskurzivna analiza je po Faircloughu (2002) analiza razmerij med tremi dimenzijami; tekstom, interakcijo in kontekstom. Diskurz je celoten proces družbene interakcije, ki poleg teksta vključujejo še proces produkcije in proces interpretacije. Analiza teksta je torej le del diskurzivne analize, ki prav tako vključuje analizo procesa produkcije in interpretacije. Povezava med tekstom in družbeno prakso (kontekstom) je indirektna in jo predstavlja diskurzivna praksa (interakcija). Po eni strani je proces produkcije in interpretacije teksta oblikovan (in hkrati pomaga oblikovati) s strani družbene prakse, po drugi strani pa proces produkcije ustvarja tekst in proces interpretacije vpliva na »gesla« v tekstu. Glede na tri dimenzije diskurza Fairclough (2002: 9) razlikuje tri stopnje kritične diskurzivne analize:

- Opis oziroma deskripcija – se ukvarja s formalnimi lastnostmi teksta. Gre za analizo teksta, ki vsebuje tradicionalne elemente lingvistične analize, vključuje pa tudi analizo organizacije teksta. Ukvarja se tako s pomenom kot s formo.

- Interpretacija se ukvarja z razmerjem med tekstom in interakcijo (diskurzivno prakso), pri čemer je tekst razumljen kot proizvod procesa proizvodnje in vir procesa interpretacije. Izpostavljen je družbeno kognitivni vidik produkcije in interpretacije teksta, in ne družbeno institucionalni vidik.
- Razlaga ali pojasnilo – se ukvarja z razmerjem med interakcijo (diskurzivno prakso) in družbenim kontekstom. Izpostavljeni so različni vidiki družbene organizacije – situacijski, institucionalni in kulturni kontekst.

Pri konstrukciji določene osebnosti in vzpostavljanju diskurza ima pomembno vlogo jezik.

6. JEZIK V MEDIJIH

Po Bergerju in Luckmanu (v: Praprotnik 1999: 52) jezik zagotavlja možnost za stalno objektivizacijo našega razvitega izkustva, ker pa je zelo ekspanziven, dopušča objektivizacije različnih izkustev našega življenja. Jezik ta izkustva tudi tipizira tako, da jih s pomočjo splošnih kategorij povzemamo v izrazih, ki imajo pomen tudi za druge. S pomočjo jezika se lahko v vsakem trenutku aktualizira celoten svet, saj jezik ni sposoben samo konstruiranja simbolov, ampak te simbole vključi kot objektivno realne elemente v vsakdanje življenje. Simbolizem in simbolni jezik na ta način postaneta ključni sestavini realnosti vsakdanjega življenja in zdravorazumskega razumevanja te realnosti.

Besede in z njimi povezan govor so torej zelo primeren instrument reprodukcije predstav, verjetij in odnosov, saj jih zaradi njihove lastne materialnosti samoumevno sprejemamo kot zanesljiv »kanal« za prenašanje resnic (Forrester 1996: 117). Jezik nam zagotavlja osnovo za razumevanje sebstva in osebne identitete, zato je pomembna njegova struktura, sestavljena iz številnih diskurzov (Burr 1995). Pomembno je tudi, da tekst deluje v skladu s kulturnim kontekstom, kar pomeni, da je ustvarjen z določeno kulturo in deluje po načelih njenih vrednot (Reah 1998: 55). Uporabo jezika v tekstu vedno sestavljajo

družbene identitete, družbeni odnosi ter sistemi znanja in verovanja. Torej vsak tekst doprinese k oblikovanju teh vidikov družbe in kulture (Fairclough 1995: 55).

Teksti iz časopisov so pomembni, ker velikokrat iz posebne točke pogleda zagotavljajo serijo utrinkov našega življenja in kulture. Takšni teksti predstavljajo in v določeni meri ustvarjajo ali vsaj vplivajo na vidike naše kulture in družbe.

Jezik v tiskanih medijih je uporabljen za oblikovanje idej in verjetij, zato sama vsebina časopisnih člankov ni dejstvo, ampak predvsem ideja, ki predstavlja verjetja, vrednote, teorije, predpostavke, ideologije. Jezik potemtakem ni nevtralen, pač pa visoko konstruktiven posrednik, ki je v tisku uporabljen kot ideološka praksa reprezentacije, hkrati pa jezik vzpostavlja in organizira duševno reprezentacijo naše izkušnje. Vsaka oblika jezikovnega izražanja v tekstu – besedje, sintaksa – ima svoj razlog. Vedno obstajajo različni načini, kako govorimo o isti stvari, in to niso naključne alternative. Razlike v izražanju nosijo ideološko razlikovanje in razlike v reprezentaciji (Fowler 1991: 2–4).

Medijski izdelki in vsebine prihajajo iz kulture, ki jih ustvarja. Pri tem je pomembna obravnava jezika, ki ga posamezen medij uporablja. Vse, kar je napisano v časopisu, gre torej skozi proces prenosa jezikovnega medija. Prenos skozi jezik skoraj nujno prinaša vrednote v sporočilo; jezik kopiči svoje lastno emotivno in kulturno gradivo. Če ima na primer določena kultura malo spoštovanja do določenih konceptov verovanja, potem bo tudi jezik odražal takšen odnos do teh konceptov. Ko se bo o tem pisalo, bodo bralci izoblikovali odnos glede na način jezika, ki obravnava te teme (Reah 1998: 53–55).

7. ANALIZA

Cilj prvega dela empiričnega dela naloge je analizirati medijski diskurz golfa v slovenskih tiskanih medijih.

Analizirali bomo medijski diskurz, uporabljen v primerih, ko v tiskanih medijih pišejo o golfu, izhajajoč iz teoretsko-metodološkega okvira kritične diskurzivne analize.

Temeljno raziskovalno vprašanje je: Kakšna je reprezentacija golfa v slovenskih tiskanih medijih?

Ključno raziskovalno vprašanje je operacionalizirano z naslednjimi posameznimi vprašanji:

- Kakšna je vloga golfa v slovenskih tiskanih medijih? Kako ga reprezentirajo novinarji v svojih člankih?
- Katere so besede ali besedne zveze, s katerimi je največkrat označen golf?
- Katere so besede ali besedne zveze, s katerimi je največkrat označen igralec golfa?

7.1 Vzorec

Analizirali smo članke, ki so bili v slovenskih tiskanih medijih objavljeni med 1. 1. 2002 in 30. 6. 2007 in so zajeti v arhivu časopisne hiše Delo. V analiziranem obdobju je bilo v medijih, ki so zajeti v arhivu časopisne hiše Delo, objavljenih 2150 člankov, ki so omenjali besedo golf, v povezavi z golfom kot športno panogo. Vsakega izmed 2150 člankov smo glede na vsebino uvrstili v dve kategoriji, znotraj teh pa na štiri oziroma pet skupin.

Glede na vsebino smo članke najprej razdelili v kategoriji Slovenija in Tujina. V kategorijo Slovenija smo uvrstili vse članke, ki govorijo o slovenskem golfu oziroma o temah, povezanih z golfom, na ozemlju Slovenije, članki, ki govorijo o temah, povezanih z golfom izven meja, pa smo razvrstili v kategorijo Tujina.

V kategoriji Tujina smo članke razvrstili v štiri skupine; turnirji, igralci golfa, turizem in splošno. V skupino turnirji smo uvrstili članke, ki se neposredno nanašajo na turnirje, odigrane v tujini, bodisi profesionalne bodisi amaterske. V skupino igralci golfa smo

uvrstili članke, ki govorijo o tujih igralcih golfa, njihovi igri, njihovem življenju ali so neposredno povezanimi z njimi. V skupino turizem smo uvrstili članke o igriščih in golfskih resortih ter potovanjih v tujino, turističnih krajih, krajih z golfskimi igrišči ... V skupino splošno o golfu pa smo uvrstili članke, ki govorijo o golfu kot športu, rekreaciji, igri, golfski modi, šoli golfa, opremi, dobrotah v golfu.

V kategoriji Slovenija smo članke uvrščali v pet skupin; turnirji, igralci golfa, turizem, igrišča in splošno. V skupino turnirji smo uvrstili članke, ki se neposredno nanašajo na turnirje, odigrane na slovenskih igriščih, bodisi profesionalne bodisi amaterske. V skupino igralci golfa smo uvrstili članke, ki govorijo o slovenskih igralcih golfa, njihovi igri in življenju. V skupino turizem smo uvrstili članke o turizmu in slovenskih turističnih krajih, ki v tekstu omenjajo golf, v skupino igrišča smo uvrstili članke, ki govorijo o gradnji, obnovi, vzdrževanju oziroma morebitni izgradnji igrišč. V skupino splošno pa smo uvrstili članke o golfu v Sloveniji na splošno, od cenovnih primerjav do mnenj o golfu kot športu, rekreaciji, igri, golfski modi, šoli golfa, opremi, dobrotah v golfu.

Tabela 7.1.1: Vrste člankov po letih in obravnavani temi, ločeno po člankih o tujini in člankih o Sloveniji, v odstotkih po letih (v oklepaju so absolutne frekvence)

TEMA	2002	2003	2004	2005	2006	2007	SKUPAJ
TUJINA							
Turnirji	41 (63)	36,5 (61)	13 (27)	21 (47)	25,5 (48)	18 (22)	25 (268)
Igralci golfa	30 (46)	33,5 (56)	35 (71)	30 (68)	26 (49)	31 (39)	31 (329)
Turizem	14 (22)	19 (31)	20 (40)	21 (47)	22 (40)	22 (27)	19,5 (207)
Splošno	15 (23)	11 (19)	32 (65)	28 (67)	26,5 (50)	29 (36)	24,5 (260)
SKUPAJ TUJINA	100 (154)	100 (167)	100 (203)	100 (229)	100 (187)	100 (124)	100 (1064)
SLOVENIJA							
Turnirji	15,5 (21)	21,5 (35)	7 (14)	9 (17)	3,5 (10)	4 (5)	9 (102)
Igralci golfa	19 (26)	20,5 (34)	17 (33)	16 (31)	6,5 (18)	11 (14)	14,5 (156)
Turizem	7,5 (10)	4 (6)	17 (33)	20 (38)	21 (57)	21 (27)	16 (171)
Igrišča	44 (60)	31,5 (52)	27 (53)	34 (65)	32 (87)	36 (46)	33,5 (363)
Splošno	14 (19)	22,5 (37)	32 (63)	21 (39)	37 (101)	28 (35)	27 (294)
SKUPAJ SLOVENIJA	100 (136)	100 (164)	100 (196)	100 (190)	100 (273)	100 (127)	100 (1086)
SKUPAJ	290	331	399	419	460	251	2150

Glede na analizirane članke lahko rečemo, da število člankov o slovenskem golfu iz leta v leto raste. Prvo preučevano leto, leta 2002, je bilo v slovenskih tiskanih medijih objavljenih 136 člankov o slovenskem golfu. Leta 2003 je število člankov o slovenskem golfu naraslo za 20 odstotkov, na 164, leta 2004 je glede na predhodno leto število člankov zopet naraslo za 20 odstotkov, na 196, leta 2005 je število člankov sicer padlo za tri odstotke, na 190, a se je leta 2006 zopet povečalo, tokrat za kar 44 odstotkov, na 273. V letu 2007 smo analizirali le članke za šest mesecev in če bi število člankov utežili, da bi dobili število člankov, objavljenih v dvanajstih mesecih, bi število člankov v primerjavi z letom 2006 padlo za manj kot sedem odstotkov, na 254.

Je pa trend člankov o tujem golfu drugačen kot trend člankov o slovenskem golfu. V letu 2002 je bilo v slovenskih tiskanih medijih objavljenih 154 člankov o golfu v tujini, leta 2003 je število naraslo za osem odstotkov, na 167, leta 2004 je v primerjavi z letom poprej naraslo za 22 odstotkov, na 203, leta 2005 je naraslo za 13 odstotkov, na 229, leto kasneje pa je število člankov o golfu v tujini padlo za več kot 18 odstotkov, na 187. V prvi polovici leta 2007 je bilo o golfu v tujini objavljenih 124 člankov. Če bi število člankov utežili, da bi dobili število člankov, objavljenih v dvanajstih mesecih, bi število v primerjavi z letom 2006 naraslo za 33 odstotkov, na 248.

Članke za analizo smo slučajno izbrali v skupini splošno v kategoriji Slovenija. V skupino splošno v kategoriji Slovenija smo izmed člankov, objavljenih med 1. 1. 2002 in 30. 6. 2007, uvrstili 294 člankov, za analizo smo jih slučajno izbrali 25. Menimo, da bo slučajni izbor 25 člankov, objavljenih v obdobju petih let in pol, dal pogled na reprezentacijo golfa v slovenskih tiskanih medijih.

Pri analizi smo bili pozorni na tiste elemente besedila (stavki, besede), ki določajo konotacijo besede golf in golfist v analiziranih člankih.

7.1.1 Predstavitev preučevanih tiskanih medijev: Delo, Večer, Slovenske novice, Sobotna priloga, Nedelo, Polet, Ona, Več, Delničar

Športni članki, pri čemer so nas najbolj zanimale interpretativne zvrsti, kot so komentarji, poročila ... torej avtorjev subjektivno podan prikaz športne panoge golfa, so iz devetih tiskanih medijev, pri katerih gre za tri dnevne časopise, politično-humanistični tednik, nedeljsko izdajo dnevnega časopisa, prilogi dnevnih časopisov, tedensko revijo in mesečno revijo. Članki vključujejo obdobje petih let in pol (od 1. 1. 2002 do vključno 30. 6. 2007), v katerih slovenski medijski prostor golfu posveča večjo pozornost kot v preteklosti.

Časniki Delo, Večer in Slovenske novice so časniki s pregledom informativnega dogajanja doma in po svetu, z rubrikami razvedrila in športa. Sobotna priloga je politično-humanistični tednik, ki občasno objavlja tudi športne vsebine. Nedelo je nedeljska izdaja časnika Delo s pregledom informativnega dogajanja doma in po svetu, s poudarkom na razvedrilnih vsebinah in športu. Polet in Ona sta tedenski prilogi časnikov Delo in Slovenske novice, namenjeni moškim oziroma ženskam, ki obravnavata aktualne teme s poudarkom na poglobljenih intervjujih, zgodbah, nasvetih, ki tedensko obravnavajo tudi športne vsebine. Tednik Več je bil do 5. januarja 2007 samostojna tedenska revija s poudarkom na aktualnih političnih temah, z rubrikami razvedrila in športa. Delničar je bil do 1. januarja 2006 brezplačni mesečnik s poudarkom na aktualnih gospodarskih temah z rubrikami športa.

Izsledke preučevanj smo razvrstili v skupine glede na:

- izbiro besed za opis golfa,
- izbiro besed za opis golfista,
- reprezentacijo mnenj Slovencev o golfu in golfistih

Analiza izbire besed, ki opisujejo določene osebe, družbene skupine, je ključnega pomena za vsako diskurzivno analizo, ki izhaja iz predpostavke, da besedišče ni samo nek seznam besed, ampak ima vgrajeno določeno strukturo, ki ni vidna na prvi pogled.

Izbira besed v novinarskih prispevkih nikakor ni arbitrarna. Besedišče ni novinarjeva lastna kreacija, ampak je povezano z družbo in kulturo, v kateri novinar deluje (Erjavec 2003). Lahko ga razumemo kot reprezentacijo sveta za kulturo oziroma, da skozi uporabo besed zaznavamo svet glede na ideološke potrebe kulture (Fowler 1991: 82). S katerimi besedami opisujemo družbene pojave, ljudi, skupine, je torej vedno stvar piščeve izbire glede na njegov namen. Izbira besed je ključnega pomena za reprezentacijo bralcu in zato tudi znak, implicitni ali eksplicitni, ideološke pozicije medija na splošno in posameznega novinarja (Erjavec 2003).

Poleg izbire besed sta v okviru leksike pomembna še dva metodološka prijema diskurzivne analize, in sicer: leksikalna kohezija (angl. »lexical cohesion«) ter prekomerna uporaba določenega besedišča (angl. »over-lexicalization«). Besedišče vsake skupnosti ima različno število lingvističnih različic za določen fenomen, kar je odvisno od percepcije pomena tega fenomena. Fowler in Kres (v: Erjavec 2003) definirata »prekomerno uporabo določenega besedišča« kot nekakšno zalogo številnih sinonimov ali terminov blizu sinonimov za komuniciranje o določenem objektu ali področju, kar privede do občutka prekomerne popolnosti, dovršenosti, informiranosti (angl. »over-completeness«). Ta prekomerna informiranost lahko predstavlja neke nepomembne podrobnosti o določeni stvari, osebi, vendar pa so te podrobnosti pomembne za konstrukcijo negativnega prikaza teh stvari in skupin. Leksikalna kohezija pa s ponavljanjem besed vzpostavlja povezan pomen (Fairclough 1995).

7.2 Analiza člankov v tiskanih medijih

7.2.1 Izbira besed za opis golfa

Medtem ko se diskurzi športne identitete od športa do športa razlikujejo glede na to, ali gre za individualne ali ekipne športe, kakšne razredne konotacije so pripisane posameznim športom ter njihov profil znotraj arene medijev, so nasprotja in napetosti, ki obstajajo v vseh nacionalnih kulturah, redko predstavljene na mednarodni športni ravni.

Tako je medije potrebno upoštevati kot pomemben del procesa tvorbe identitete, a ne smemo začeti z medijskim pogledom na družbo.

Analizirani članki za opis golfa uporabljajo različne metafore, ki se gibljejo od besed in besednih zvez z nevtralno konotacijo, kot na primer »sprehajanje od luknje do luknje«, »igra za vsa življenjska obdobja«, do besednih zvez z izredno negativno konotacijo; »športno razvedrilo višjih slojev«, »novejša športna moda poslovnežev«, »luksuzni šport«, »snobovski šport«, »statusni simbol«, »igra prestiža, namenjena bogatim«, »igra za bogate penzioniste«. V člankih za opis golfa zasledimo tudi besedne zveze s pozitivno konotacijo; »vse bolj priljubljen šport«, »šport in način življenja«, »povečuje samozavest in sposobnost pozitivnega razmišljanja«.

- **Elitizem, prestiž, snobizem**

V analiziranih člankih je golf pogosto predstavljen precej negativno, kot šport snobovske elite, poslovnežev in bogatašev. Omenjajo ga tudi kot statusni simbol, kar pomeni, da se nekateri sloji tudi po odnosu do golfa ločijo od drugih. Vsekakor pa to mnenje in negativen prizvok predstavljata veliko oviro za hitrejši razvoj golfa pri nas.

Golf, novejša športna moda poslovnežev. (Željko Kozinc, Polet: Čez drn in strn pa še čez Krn, 14. 08. 2003, str. 15)

Nasploh je razširjeno mnenje, da je golf samo za petičneže, za premožnejše državljane, kar po svoje tudi drži, saj samo najosnovnejši paket ducata palic stane približno sto tisočakov, da o (šminkerski) opremi, od rokavičke (golfisti imajo eno samo) do posebno (okovanih) čevljev sploh ne govorimo. (avtor neznan, Slovenske novice: Ko jagode združijo tri narode, 05. 06. 2004, str. 16)

Golf ima negativne konotacije kot elitni šport, vendar je odstotek vpliva slabih ljudi na vsak šport približno enak. (Boštjan Fon, Več: Golf ima napako, ni za cepce, 24. 09. 2004, str. 42)

Na splošno radi verjamemo, da je golf statusni simbol. (Eva Senčar, Nedelo: Nekoč odpadniki, zdaj paradniki?, 17. 07. 2005, str. 18)

Vsak lastnik misli, da mora zemljo za golf igrišče drago prodati, ker ga še vedno pojmuje kot luksuzni šport. Vendar golf v tujini nima takega prizvoka. (Martina Budal, Večer: Na golf kar z ljubljanskim mestnim avtobusom, 01. 09. 2005, str. 16)

Pogost je tudi predsodek, da je to igra prestiža, namenjena bogatim. (Dragica Sušnik, Delo: Igra strategije, ki pripravi na izzive življenja, 19. 07. 2006, str. 23)

Golf je zaradi vpliva nekdanjih časov med populacijo, vajeno trave kot podlage za piknike in nogomet, dobil oznako snobizma. (Boštjan Fon, Več: Golf ima napako, ni za cepce, 24. 09. 2004, str. 42)

- **Zgolj razvedrilo**

Nekateri članki golfa ne pojmujejo kot šport, bolj ga negativno označujejo kot razvedrilo višjih slojev, ali le sprehajanje in kramljanje. Vsekakor lahko ta mnenja povezujemo s splošnimi mnenji o golfu kot elitizmu, le da je tu pojem elitizma nekoliko bolj definiran, skratka na rekreacijo elit in ne na njihov šport in druge komponente golfa. Zanimivo je, da v člankih nismo našli nobenih dokazov ali analiz, iz katerih so ali naj bi avtorji oblikovali svoja mnenja. Oprli so se le na imaginarno prepričanje.

Ne trdimo, da neformalna srečanja poslancev niso pomembna. Nič tudi ni narobe s tem, da nekateri poslanci igrajo golf, ki velja za športno

razvedrilo višjih slojev. (Grega Repovž, Sobotna priloga: Midva sva najboljši par, 21. 06. 2003, str. 7)

Tenis se mi je zdel prelivanje znoja, kar je v naših poklicih potrebno, golf pa nekakšno sprehajanje od luknje do luknje, vmes pa malce prijaznega kramljanja. Ali pa niti ne sprehajanje, kar vožnja z golfmobilom. (Boris Jež, Delo: Slovenija, dežela golfa?, 26. 01. 2005, str. 5)

Vsaj do pred nekaj leti je bilo splošno mnenje v Sloveniji približno takšno: golf je igra za bogate penzioniste, ki nimajo več dovolj moči za normalne športe. (Andrej Drapal, Polet: Polet golfa, 07. 06. 2007, str. 46)

- **Sredstvo uveljavljanja partikularnih interesov**

Analizirani članki o golfu pišejo tudi kot o sredstvu uveljavljanja partikularnih interesov, kar kaže, da avtor opozarja na slabo poznavanje golfa in njegove vloge v sodobni družbi.

/.../ Temu zmotnemu prepričanju se je v zadnjih letih pridružila še priročna neumnost, da naj bi bil golf bolj kot igri namenjen lobiranju in poslovnim pogovorom. (Andrej Drapal, Polet: Polet golfa, 07. 06. 2007, str. 46)

- **Širši družbeni kontekst**

Nekateri golf povezujejo s širšim družbenim kontekstom. Zanimivo je, da tu najdemo zelo pozitivno stališče do vloge golfa v družbi, pa čeprav je postavljeno predvsem v prostor izven nas. Označen je kot ena najbolj množičnih svetovnih iger, kot nekaj, kar zahteva veliko truda in je obenem zabavno. Ta stališča posredno govorijo o golfu kot množičnem in manj kot tekmovalnem ali celo vrhunskem športu.

V Evropi razvitost golfa primerjajo z razvitostjo države; ali drugače, država, v kateri je golf dokaj množičen, naj bi bila razmeroma razvita, ima

močan srednji sloj, ki je generator napredka, kar posredno pomeni tudi turistično razvito destinacijo. (Eva Senčar, Nedelo: Nekoč odpadniki, zdaj paradniki?, 17. 07. 2005, str. 18)

Golf je ena najstarejših tekmovalnih iger, ena najbolj množičnih svetovnih iger, igra, ki jih je uspelo vedno dvigovati pozornost medijev, gledalcev in ne nazadnje sponzorjev. To velja za večino razvitega sveta, mnogo manj pa za Slovenijo. (Andrej Drapal, Polet: Polet golfa, 07. 06. 2007, str. 46)

Golf je preveč zahteven, da se ob njem ne bi zabaval – in preveč zabaven, da ne bi zahteval še več. (Andrej Drapal, Polet: Polet golfa, 07. 06. 2007, str. 46)

- **Šport, priljubljenost**

Golfu slovenski tiskani mediji priznavajo priljubljenost, vendar priljubljenost golfa povezujejo predvsem s svetom in manj s Slovenijo.

Najnoveše ugotovitve zdravnikov iz ZDA potrjujejo, da je hitra hoja najoptimalnejša rekreacija. In hoja je sestavni del športa, ki je imel (ima) na sončni strani Alp še vedno negativen prizvok. V svetu ta šport »zaposluje« zdravje več kot sto milijonov ljudi, samo v Ameriki jih je več kot 27 milijonov. (Mirko Kunšič, Delo: Golf – športna zvrst po okusu vsakogar, 01. 04. 2004, str. 15)

Golf postaja tudi v Sloveniji vse bolj priljubljen šport: če je res samo za petičneže, potem je teh v Sloveniji najmanj 7500. (avtor neznan, Slovenske novice: Ko jagode združijo tri narode, 05. 06. 2004, str. 16)

Golf je čedalje bolj priljubljen, igra ga vedno več ljudi, in to ne le premožnih, zatrjujejo v ljubljanskih golf klubih. (Borut Tavčar, Jure Brankovič, Delo: Golf nad smetmi, 27. 07. 2005, str. 6)

Golf postaja tudi v Sloveniji vse bolj priljubljen, čeprav velja splošno mnenje, da je ta panoga namenjena predvsem bolj petičnim igralcem. Zagotovo ni poceni, je pa šport, katerega priljubljenost tudi po svetu skokovito narašča, vse več je igralcev in igrišč in skoraj ni več pomembnejšega turističnega središča, ki ne bi imelo igrišča z luknjami. (Tim Pečar, Slovenske novice: Golf tudi za manj petične, 12. 05. 2007, str. 18)

- **Neeliten, nesnobovski**

Večina člankov ocenjuje golf kot elitističen in snobovski šport, v zadnjem obdobju pa najdemo tudi že prispevke, ki močno izstopajo od večine. V golfu namreč ne najdejo znakov elitizma in snobizma, še več, primerjajo in enačijo ga z nekaterimi drugimi športi kot npr. s smučanjem.

Status igre se spreminja, elitizma pa sploh ne opažam. Igranje golfa ni nič dražje od ukvarjanja z drugimi športi, denimo, smučanja, tako glede opreme kot tudi najema površin. (Jure Košir, Delo: V Sloveniji premalo igrišč za golf, 27. 07. 2005, str. 6)

- **Več kot šport, estetika**

Nekateri menijo, da je golf več kot šport, da je način življenja, povezujejo ga s pozitivnimi besedami, kot sta lepota in zanimivost.

V zadnjih treh desetletjih in pol je golf postal v Sloveniji šport in način življenja. Zametki igranja sicer segajo še v kraljevino Jugoslavijo, vendar je ta tradicija zamrla z drugo svetovno vojno. Trenutno je registriranih

sedem tisoč golfistov, imamo igrišča, ki jih kmalu ne bomo več mogli prešteti na prste obeh rok. (Eva Senčar, Nedelo: Nekoč odpadniki, zdaj paradniki?, 17. 07. 2005, str. 18)

Čeprav so slovenska igrišča večinoma razmeroma nova, vseeno pritegnejo igralca s svojo lepoto in zanimivostjo. Torej počasi le postajamo dežela golfa. (Gorazd Kogoj, Polet: Golf pri nas kot narodni šport, 07. 06. 2007, str. 48)

- **Intelektualizem, osebna rast**

Da je golf več kot šport, priznavajo tudi v člankih, v katerih golf povezujejo z osebno rastjo in intelektualizmom.

Golf je igra, ki potrebuje učenje, potrpežljivost, potrebuje razumevanje pravil in postopkov pri uvajanju igralca. (Boštjan Fon, Več: Golf ima napako, ni za cepce, 24. 09. 2004, str. 42)

Golf ima vsekakor to veliko prednost, da je igralec sam kreator svoje igre, uspeha ali neuspeha. Dobra in uspešna igra je odvisna torej samo od tega, koliko se je kdo sam pripravljen naučiti pravilne tehnike ter vložiti časa in truda v urjenje, in seveda od samodiscipline. (Gorazd Kogoj, Polet: Golf pri nas kot narodni šport, 07. 06. 2007, str. 48)

Golf ima tudi zelo ugoden vpliv na oblikovanje samozavesti in samospoštovanja, saj za uspešno igro ni pomembna le telesna pripravljenost, ampak tudi samozavest in sposobnost pozitivnega razmišljanja. Igralec mora verjeti, da je sposoben čim bolje izvesti naučeno gibanje. Prisili ga, da razmišlja o sebi in o svojih ciljih. (Gorazd Kogoj, Polet: Golf pri nas kot narodni šport, 07. 06. 2007, str. 48)

- **Ideologija, aktivizem**

Golf v Sloveniji je še vedno označen za elitizem in ima izrazito negativen prizvok. Kratkoročno ne bomo veliko spremenili, dolgoročno pa moramo vso energijo vložiti v dosego glavnega cilja, ki pa je doseči, da bo golf v Sloveniji priznan kot narodni šport. (Gorazd Kogoj, Polet: Golf pri nas kot narodni šport, 07. 06. 2007, str. 48)

Za boljše razumevanje vam predstavljamo nekatere njegove prednosti: gibanje v naravi, telesna in duševna sprostitve, odvrnitev od statičnega preživljanja prostega časa, spoštovanje pravil, lepo vedenje, kulturni odnos do narave in njene kulturne dediščine, sprejemanje družbenih norm, je igra za vsa življenjska obdobja, je igra za zdravje, postaja vse bolj družinski šport, povečuje samozavest in sposobnost pozitivnega razmišljanja. (Gorazd Kogoj, Polet: Golf pri nas kot narodni šport, 07. 06. 2007, str. 48)

Po analizi člankov lahko rečemo, da je golf večkrat prikazan negativno, vendar se v zadnjem času povečuje število člankov, ki golf prikazujejo pozitivno ali pa so do golfa vsaj nevtralnno naravnani. Prvi preučevani članki večinoma golf razvrščajo med elitistične športe, kar bi lahko označili za stereotipno prepričanje; stereotipi so družbeno oblikovane kreativne kategorije, ki jih projiciramo na svet z namenom okušanja sveta. Tako konstruiramo svet, naš odnos z mediji pa veliko prispeva k temu procesu konstrukcije (Fowler 1991: 17). Če je bil v začetku preučevanih člankov golf stereotipno razvrščen med elitistične športe, pa z leti v člankih dobiva pozitivnejši prizvok. Tako ga članki v zadnjem času pojmujejo kot eno najbolj množičnih svetovnih iger, ki tudi v Sloveniji počasi pridobiva na priljubljenosti. Nekateri članki menijo, da je golf več kot šport, povezujejo ga z osebno rastjo, estetiko, intelektualizmom, pišejo, da zahteva veliko truda in je obenem zabaven.

7.2.2 Izbira besed za opis igralca golfa

Analizirani članki golfiste večinoma opisujejo z negativno konotacijo; »petičneži, premožnejši državljani«, »ležernejši ljudje v zrelejših letih«, »paradniki«, »frajerji v beemvejih in audijih«, »buržuji in povzpetniki«. V analiziranih člankih so redki opisi golfista pozitivni; »razgledani ljudje, ki se ne ozirajo na različne predsodke«.

- **Elitizem, prestiž, snobizem**

Tako kot golf analizirani članki tudi golfiste opisujejo negativno, povezujejo jih z elitizmom, prestižem, snobizmom. Menijo, da so golfisti petičneži, buržuji, povzpetniki.

Elitizem je namreč eden glavnih očitkov igralcem golfa; v očeh večine so to ljudje, ki nimajo drugega dela, kakor da se z mercedesom pripeljejo do igrišča in se tam malo sprehajajo. (Agata Tomažič, Delo: Kako (ne)prijazni so golfisti do narave, 05. 04. 2002, str. 9)

Nasploh je razširjeno mnenje, da je golf samo za petičneže, za premožnejše državljane, kar po svoje tudi drži. (avtor neznan, Slovenske novice: Ko jagode združijo tri narode, 05. 06. 2004, str. 16)

/.../ je sploh šport in kot tak zadovoljitev le za ležernejše in ljudi v zrelejših letih, nepogrešljiv za petične, trn v peti naravovarstvenikov, kamuflaža za poslovneže, da bi med igro prepričali svoje poslovne partnerje? (Eva Senčar, Nedelo: Nekoč odpadniki, zdaj paradniki?, 17. 07. 2005, str. 18)

Profil slovenskega golfista v širši javnosti močno spominja na profil domačih teniških igralcev, ki so vihteli teniške loparje pred dobrimi dvajsetimi leti, ko je bil v naših krajih tenis še v povojih. Podobno kot danes golfiste so imeli takratne teniške igralce za buržuje in povzpetnike. (Blaž Kondža, Delničar: Od elitnega k množičnemu, 01. 05. 2006, str. 36)

Golf je igra za bogate penzioniste, ki nimajo več dovolj moči za normalne športe. (Andrej Drapal, Polet: Polet golfa, 07. 06. 2007, str. 46)

Pogost je tudi predsodek, da je to igra prestiža, namenjena bogatim. (Dragica Sušnik, Delo: Igra strategije, ki pripravi na izzive življenja, 19. 07. 2006, str. 23)

- **Lažna, navidezna elita**

Nekateri golfiste povezujejo z lažno, navidezno elito. Vanjo pa največkrat »vmešajo« politike in avtomobile prestižnih znamk.

Preproste govorice že začenjajo premagovati plitvi senzacionalizem klasičnih medijev, katerih največji domet je sporočanje, kako je ta ali oni politik poziral ob tej ali oni golfski klubski hiši. (Andrej Drapal, Polet: Polet golfa, 07. 06. 2007, str. 46)

Dotlej se je prelival znoj, potem pa so se nenadoma znašli frajerji v beemvejih in audijih, ki so rekli, da je vse, kar smo dotlej počeli, brez smisla. Golf je vse. (Boris Jež, Delo: Slovenija, dežela golfa?, 26. 01. 2005, str. 5)

- **Priljubljenost**

Med analiziranimi članki smo našli kar nekaj takih, ki priznavajo, da tudi v Sloveniji raste priljubljenost golfa, navkljub še vedno negativni družbeni klimi.

Golf je čedalje bolj priljubljen, igra ga vedno več ljudi, in to ne le premožnih, zatrjujejo v ljubljanskih golf klubih. (Borut Tavčar, Jure Brankovič, Delo: Golf nad smetmi, 27. 07. 2005, str. 6)

Golf tudi v Sloveniji postaja vse bolj priljubljen šport, da ni samo za elito in bogataše, pa dokazujejo kranjskogorski seniorji, ki so pravkar imeli na prijetnem igrišču v Kranjski Gori svoje jesensko prvenstvo. (avtor neznan, Slovenske novice: Bodo dekleta podkurila kandidatom?, 16. 09. 2006, str. 16)

Golf postaja tudi v Sloveniji vse bolj priljubljen šport: če je res samo za petičneže, potem je teh v Sloveniji najmanj 7500. (avtor neznan, Slovenske novice: Ko jagode združijo tri narode, 05. 06. 2004, str. 16)

- **Intelektualizem**

Nekateri članki menijo, da je golf šport intelektualcev, razgledanih ljudi, oziroma ljudi na vodilnih delovnih položajih.

Na zelenicah naj bi se srečevali predvsem ljudje iz določenih poklicev, kot so poslovneži, pravniki, zdravniki, torej taki, ki potrebujejo tudi poslovne stike, je veljalo še pred desetimi leti. Nekateri bi golfiste najraje poimenovali kar paradniki. (Eva Senčar, Nedelo: Nekoč odpadniki, zdaj paradniki?, 17. 07. 2005, str. 18)

Običajno so igralci razgledani ljudje, ki se ne ozirajo na najrazličnejše predsodke. Izobrazbena struktura je pestra, večinoma delajo na vodilnih delovnih položajih ali pa so bili včasih na njih, zato jim golf in sproščeno druženje veliko pomenita. (Dragica Sušnik, Delo: Igra strategije, ki pripravi na izzive življenja, 19. 07. 2006, str. 23)

Po analizi člankov lahko rečemo, da je golfist večkrat prikazan negativno. Če se v zadnjem času povečuje število člankov, ki golf prikazujejo pozitivno ali pa so do golfa vsaj nevtrarno naravnani, pa za golfiste tega ne moremo trditi. Golfist je negativno prikazan v večini člankov, ne glede na čas, v katerem je bil članek objavljen. Čeprav

nekateri članki golfiste označujejo kot intelektualce, razgledane ljudi na visokih delovnih položajih, pa jih obenem povezujejo tudi s starostjo in avtomobili prestižnih znamk.

7.2.3 Reprezentacija mnenj Slovencev o golfu in golfistih

V člankih v slovenskih tiskanih medijih smo analizirali tudi reprezentacijo mnenj Slovencev o golfu in golfistih. Po pisanju izbranih člankov je mnenje Slovencev o golfu in golfistih negativno; »nasploh je razširjeno mnenje, da je golf samo za petičneže«, »Slovenci morda jemljejo golf preveč tekmovalno«, »mnogi so mnenja, da je golf le neko brezvezno sprehajanje«.

- **Elitizem, prestiž, snobizem**

Golf in golfiste z elitizmom, prestižem, snobizmom povezujejo tako avtorji sami kot v očeh avtorjev tudi slovenska javnost.

Elitizem je namreč eden glavnih očitkov igralcem golfa: v očeh večine so to ljudje, ki nimajo drugega dela, kakor da se z mercedesom pripeljejo do igrišča in se tam malo sprehajajo. (Agata Tomažič, Delo: Kako (ne)prijazni so golfisti do narave, 05. 04. 2002, str. 9)

Nasploh je razširjeno mnenje, da je golf samo za petičneže, za premožnejše državljane, kar po svoje tudi drži. (avtor neznan, Slovenske novice: Ko jagode združijo tri narode, 05. 06. 2004, str. 16)

Golf ima negativne konotacije kot elitni šport, vendar je odstotek vpliva slabih ljudi na vsak šport približno enak. (Boštjan Fon, Več: Golf ima napako, ni za cepce, 24. 09. 2004, str. 42)

Vsak lastnik misli, da mora zemljo za golf igrišče drago prodati, ker ga še vedno pojmuje kot luksuzni šport. (Martina Budal, Večer: Na golf kar z ljubljanskim mestnim avtobusom, 01. 09. 2005, str. 16)

Pogost je tudi predsodek, da je to igra prestiža, namenjena bogatim. Mišljenje, ki velja v Sloveniji, je zmotno. (Dragica Sušnik, Delo: Igra strategije, ki pripravi na izzive življenja, 19. 07. 2006, str. 23)

Vsaj do pred nekaj leti je bilo splošno mnenje v Sloveniji približno takšno: golf je igra za bogate penzioniste, ki nimajo več dovolj moči za normalne športe. Temu zmotnemu prepričanju se je v zadnjih letih pridružila še priročna neumnost, da naj bi bil golf bolj kot igri namenjen lobiranju in poslovnim pogovorom. (Andrej Drapal, Polet: Polet golfa, 07. 06. 2007, str. 46)

Golf v Sloveniji je še vedno označen za elitizem in ima izrazito negativen prizvok. (Gorazd Kogoj, Polet: Golf pri nas kot narodni šport, 07. 06. 2007, str. 48)

V člankih smo našli nekaj zanimivih tez oziroma trditev, ki jih omenjamo ob koncu analize. Izražajo sicer precej ekstremna mnenja, od tega, da golf ni kaj več kot sprehajanje, na drugi strani pa do trditve, da Slovenci jemljemo golf preveč tekmovalno.

- **Sprehajanje**

Po mnenju nekaterih golfa ne moremo povezovati s športom.

Mnogi so mnenja, da je golf le neko brezvezno sprehajanje po travi in mlatenje žogice sem in tja. (Boštjan Fon, Slovenske novice: Namesto ploščka po žogici, 03. 07. 2006, str. 14)

- **»Nekaj več«**

Vsi, ki rekreativno igramo golf, moramo vsem, ki nam pripovedujejo, da to počno le tisti, ki imajo preveč časa, argumentirano odgovoriti. Če je namreč to res, potem ima velika večina Slovencev preveč časa, saj se s

planinarjenjem in pohodništvom, ki sta po porabi časa enakovredna golfu, ukvarja veliko število Slovencev. (Mirko Kunšič, Delo: Golf – športna zvrst po okusu vsakogar, 01. 04. 2004, str. 15)

- **Tekmovalnost**

Sloenci morda jemljejo golf preveč tekmovalno, saj je v primarnem pogledu to igra, kjer si sam sebi največji nasprotnik. (Boštjan Fon, Več: Golf ima napako, ni za cepce, 24. 09. 2004, str. 42)

- **Šport, priljubljenost**

Golf lahko igrajo vsi, ki si želijo. (Dragica Sušnik, Delo: Igra strategije, ki pripravi na izzive življenja, 19. 07. 2006, str. 23)

Golf postaja tudi v Sloveniji vse bolj priljubljen, čeprav velja splošno mnenje, da je ta panoga namenjena predvsem bolj petičnim igralcem. (Tim Pečar, Slovenske novice: Golf tudi za manj petične, 12. 05. 2007, str. 18)

V slovenskih tiskanih medijih je mnenje Slovencev o golfu največkrat prikazano negativno. Besede, uporabljene za prikaz mnenja Slovencev o golfu, so največkrat povezane z elitizmom, igro prestiža, namenjeno bogatim, petičneži, premožnejšimi državljani. Člankov, ki bi mnenje Slovencev o golfu povezovali s pozitivnimi konotacijami, nismo zasledili. Lahko pa ugotovimo, da je kar veliko pozitivnih člankov o golfu, ki pa večinoma izražajo mnenja avtorjev in se ne sklicujejo na širši odnos do tega športa.

7.3 Intervju

Intervju se uvršča med kvalitativne metode družboslovnega raziskovanja. Temelji predvsem na poglobljenem intervjuju, kjer se skozi pogovor z intervjuvanci skuša pridobiti subjektivna percepcija o raziskovani tematiki. Po stopnji formuliranosti lahko poglobljene intervjuje delimo na visoko strukturirane, polstrukturirane ali nestrukturirane (Grey 2004: 215).

7.4 Analiza besedil v družboslovnem raziskovanju

Analiza vsebine je raziskovalna metoda, ki z uporabo množice postopkov iz besedila formulira veljavne sklepe (Weber 1990: 9). Uporabljamo jo, ko želimo kvalitativne podatke spremeniti v kvantitativne podatke, da bi jih lahko statistično analizirali. Omogoča nam zaključke o značilnostih zunanjih jezikovnih pojavov: izvoru, sprejemniku in družbenem okolju, ki so v določenem odnosu s sporočilom (Splichal 1990).

Tematski pristop k analizi besedila obsega razvrstitev besed v različne pomenske kategorije, ki jih povzamemo v matriki pogostnosti pomenskih kategorij. Kodiranje besed lahko opravimo ročno ali s pomočjo računalnika. Razumemo ga kot merilni postopek. Kadar je opravljeno ročno, nepristranskost dosežemo z izobraževanjem in nadziranjem koderjev. Rezultat kodiranja je matrika pogostnosti, ki omogoča statistično analizo podatkov (Popping 2000; Splichal 1990).

V klasifikacijski analizi enote analize uvrščamo v kategorije nominalnih spremenljivk. V fazi analize štejemo, koliko enot je uvrščenih v posamične kategorije. Poseben primer klasifikacijske analize je valenčna analiza, v kateri enote umestimo v različne kategorije vrednostne usmerjenosti (Splichal 1990).

V drugem delu empiričnega dela naloge bomo analizirali polstrukturirane intervjuje z golfisti in negolfisti.

Analizirali bomo vsebino odgovorov, ki so jo intervjuvanci podali na vprašanja o golfu, izhajajoč iz teoretsko-metodološkega okvira analize besedil v družboslovnem raziskovanju.

Temeljno raziskovalno vprašanje je: Kakšna je reprezentacija golfa v slovenski javnosti?

7.4.1 Vzorec

Za potrebe diplomskega dela smo opravili polstrukturirane intervjuje. Vzorec je sestavljen iz desetih posameznikov v starostni skupini od 19 do 59 let, prihajajo iz Osrednjeslovenske regije in z Gorenjske. Med njimi je šest moških in štiri ženske, izbrali smo jih namerno med golfisti in negolfisti. Pet intervjujev smo posneli v času med 30. junijem in 15. septembrom 2007, pet pa smo jih med septembrom in decembrom 2007 opravili preko elektronske pošte.

Jaka je urednik športne redakcije slovenskega elektronskega medija in novinar specializirane golfske revije. V prostem času igra golf. Alina je univerzitetna diplomirana politologinja, podiplomska študentka, nekdanja vrhunska športnica, ki ne igra golfa. Peter je nekdanji vrhunski športnik, dvakratni udeleženec Olimpijskih iger, podjetnik, ki se v prostem času ukvarja z golfom. Blaž je upokojenec, sodelavec krovne slovenske golfske organizacije, ki v prostem času igra golf. Aljaž je študent in vrhunski športnik, ki se je v zadnjem času preizkusil v igranju golfa. Matej je študent in vrhunski športnik, ki igra golf. Simon je študent, ki se je v zadnjem času preizkusil v golfu. Julija je študentka, golfa ne igra. Sara je novinarka televizijske hiše, golfa ne igra. Hana je uslužbenka v državni upravi, golfa ne igra.

7.4.2 Vprašalnik

Vprašalnik je v osnovi sestavljen iz vprašanj o posameznikovem mnenju o golfu kot športni panogi. Zanimalo nas je, kaj menijo o golfu kot športu ter kako sami pojmujejo golf. Ga povezujejo s pozitivnimi ali negativnimi konotacijami, ali menijo, da je elitističen šport ter kakšno je po njihovem mnenju pojmovanje golfa v slovenski javnosti ter slovenskih medijih.

Med potekom intervjuja smo dodajali podvprašanja in s tem omogočili globlji razvoj pogovora ter obširnejše odgovore na vprašanja, povezana s temo naloge.

7.5 Analiza polstrukturiranih intervjujev

7.5.1 Frekvenčna in konkordančna analiza

Deset intervjujev smo oblikovali v bazo, nato smo z njimi izvedli kvantitativni del analize. Za kvantitativno analizo besedil smo uporabili program TextSTAT 2.7, s katerim je mogoče opraviti tako frekvenčno kot tudi konkordančno analizo. Frekvenčna analiza identificira in prešteje besede v določeni bazi, pove nam, kakšna je v bazi pogostnost pojavljanja vseh besed (Splichal 1990). Konkordanca je računalniško generiran seznam vseh delov besedila, v katerem se pojavlja iskana beseda oziroma koren besede. Pove nam, v kakšnem kontekstu je beseda uporabljena v besedilu (Mulderreg 2003).

V prvem koraku smo analizirali pogostnost pojavljanja besed v celotni bazi, v drugem koraku pa smo v konkordančni analizi s pomočjo programa TextSTAT 2.7 izhajajoč iz korenov besed pogledali, kje se ti izrazi pojavljajo v besedilih.

Po izločitvi veznikov, medmetov, nekaterih pridevnikov in glagola biti smo sešteli število besed, uporabljenih v člankih. V celotni bazi desetih intervjujev je bilo uporabljenih 3552 besed. Od tega so se beseda golf in izpeljanke iz nje (golfarski, golfski, golfist, golfišče) pojavile 187-krat, beseda elita in izpeljanke iz nje (eliten, elitizem, elitnost) 34-krat,

množičnost (množičen) 5-krat, pozitiven (pozitivno) 15-krat, negativen (negativno) 8-krat in šport (športnik, športno) 109-krat.

Tabela 7.5.1.1: Pogostnost pojavljanja izbranih besed v desetih polstrukturiranih intervjujih

besede	pogostnost pojavljanja
golf/a/u/om, golfarska/o, golfist/a/e/i, golfišče/a/u, golfski/a/e/o	187
šport/a/u/om, športnik/ca, športen/na	109
elita/e/o, eliten/ega, elitizem/a/u/om, elitnost	34
pozitiven, pozitivno	15
negativen, negativno	8
množica/e, množičen, množičnost	5

V drugem koraku smo se usmerili v konkordančno vsebinsko analizo intervjujev in besed, ki se nanašajo na osnovno tematiko diplomskega dela. S pomočjo programa TextSTAT smo poiskali, kje v polstrukturiranih intervjujih je govora o slovenskem golfu, ter katere besede v intervjujih opisujejo golf in igralce golfa. Konkordančne baze, ki smo jih oblikovali na osnovi korenov besed golf*, šport*, elita*, množica*, nam bodo v nadaljevanju izhodišče za vsebinsko analizo besedil.

7.5.2. Klasifikacijska analiza

Besedilo desetih polstrukturiranih intervjujev smo analizirali s klasifikacijsko analizo. Besede oziroma besedne zveze, v katerih se pojavlja beseda golf, smo razvrstili v tabelo valenčne analize besedila. Besedne zveze smo razvrstili v tri skupine, znotraj teh skupin pa v pet podskupin. Najprej smo besedne zveze razvrstili v vrednostno usmerjene skupine pozitivno, nevtralno in negativno, znotraj skupin pozitivno in negativno pa še v podskupine popolnoma pozitivno, zmerno pozitivno, zmerno negativno in popolnoma negativno.

Tabela 7.5.2.1: Valenčna analiza besedila

Objekt vrednotenja	Število enot, v katerih je objekt vrednoten:				
	pozitivno		nevtravno	negativno	
GOLF	59		21	36	
	popolnoma pozitivno (++)	zmerno pozitivno (+-)	nevtravno	zmerno negativno (-+)	popolnoma negativno (--)
	22	37	21	27	9

Iz tabele valenčne analize besedila je razvidno, da je v desetih polstrukturiranih intervjujih enot, v katerih je vrednoten objekt golf, 116. Golf je torej omenjen v 116 besedah oziroma besednih zvezah. 59-krat je vrednostno usmerjen pozitivno, od tega 22-krat popolnoma pozitivno in 37-krat zmerno pozitivno. 21-krat je vrednostno usmerjen nevtravno, 36-krat pa negativno. Od tega 27-krat zmerno negativno, devetkrat pa popolnoma negativno.

V nadaljevanju bomo intervjuje analizirali še glede na odnos posameznikov do golfa, glede na splošno mnenje o golfu in glede na njihov pogled na golf v slovenskem prostoru.

7.5.3 Odnos do golfa

Pogled posameznikov na golf smo merili skozi celoten vprašalnik. Zanimalo nas je, kakšno je njihovo osebno stališče do golfa kot športne panoge. Odnos intervjuvancev do golfa je različen. Opazili smo izredno pozitivna stališča do golfa, odnos večine je nevtralen, zaznali pa smo tudi izredno negativen odnos do golfa.

- **Elitizem, prestiž, snobizem**

Nekateri intervjuvanci golf povezujejo z elito, prestižem, denarjem. Čeprav se jim zdi, da je golf šport s stilom, pa ga povezujejo s premožnimi ljudmi, razvajenimi bogataši.

»Zame je bil to vedno šport, ki se ga igra nekje daleč stran od nas, povezan pa je s prestižem, denarjem in elito, najboljši svetovni igralci pa služijo ogromne denarje in kupujejo Rolex oziroma jih sponzorsko dobivajo. Sedaj

mi je sicer jasno, da je ta šport prisoten tudi pri nas, vendar ga še vedno povezujem s prestižem in elito, ki mi nista blizu.» (Hana, 41)

»Včasih, ko golf še ni bil tako razširjen, se mi je zdelo, da je to nekako šport razvajenih bogatašev, ne ravno v najslabšem smislu, ampak v tem, da imajo pač toliko denarja, da nimajo kaj početi /.../ in grejo igrati golf.» (Alina, 26)

»Golf se mi je od nekdaj zdel sofisticiran, šport "s stilom" in sem ga povezovala s premožnimi ljudmi.» (Julija, 27)

- **Rekreacija**

Za nekatere je golf bolj kot šport le rekreacija. Menijo, da ni fizično zahteven, da je bolj oblika sproščanja, ob kateri se človek poleg sprostitve napolni z notranjim mirom.

»Golf je zame bolj rekreacija kot šport. Včasih mi je bil golf dolgočasen, ko pa sem ga sam preizkusil, mi je postal zelo všeč.» (Simon, 22)

»Čeprav vsaj na pogled ni tako atletski in fizično zahteven šport, mi je vseeno kar zanimiv.» (Aljaž, 25)

Menim tudi, da je golf prej kot šport oblika relaksacije in obenem koncentracije, s katero se človek tako fizično sprosti kot notranje napolni z mirom.» (Julija, 27)

- **Šport, zabava**

Golf intervjuvancem pomeni šport in obenem obliko zabave. V večini se strinjajo, da je golf šport, tekmovalna športna panoga, ki pa ima tudi mnogo rekreativnih igralcev.

»Vem, da je golf športna panoga, ki ima vrhunske tekmovalce, tekmovalke, vrhunske tekme, ki zahteva izjemno veliko znanja, veliko treningov, veliko

odpovedovanja in da ima na drugi strani mnogo več rekreativcev. Mislim, da golf v Sloveniji tekmovalno ni preveč razvit, vendar nas je veliko rekreativcev, ki se ob tem zabavamo.» (Peter, 49 let)

»Ja, se strinjam, da je golf šport, pravega razloga za to ne vem, je pa res, da je sedaj mnogo športov, ki so vse prej kot šport in golf ne sodi zraven, ker vendarle se mi zdi neke vrste šport, navsezadnje ima tudi neko tradicijo in je v določenih državah med priljubljenimi.» (Sara, 36)

- **Več kot šport, kultuviranost**

Nekateri intervjuvanci so v golfu našli globlje pomene. Zanje je golf več kot šport, je igra za vse življenje, šport, ki zahteva psihično stabilnost, dobro fizično kondicijo in korektno obnašanje. Prav tako menijo, da ima golf pozitivne učinke na razvoj otrok in mladine.

»Golf je šport, ki je več kot samo šport. Športa, ki zahteva toliko neke psihične stabilnosti, ki zahteva dobro fizično kondicijo, ki zahteva poleg tega tudi neko korektno obnašanje na igrišču, jaz v svojem življenju nisem spoznal, tako da golf sigurno priporočam vsakemu, ki si želi spoznati lepote narave, ki se želi umakniti od vsakdanjega vrveža, ki želi morda bolje spoznati svojega partnerja, partnerico, prijatelje, poslovne partnerje. /.../ Golf je igra za vse življenje.» (Jaka, 38 let)

»Golf je šport, ki je izredno koristen pri razvoju otroka, ker podpira oz. vsebuje vse tiste elemente, ki jih otrok in odraščajoča mladina pri svojem razvoju potrebuje.» (Blaž, 59 let)

Po analizi polstrukturiranih intervjujev lahko rečemo, da je odnos intervjuvancev do golfa v večji meri nevtralen. Pojavljajo se tudi pozitivni odnosi, ki golf pojmujejo kot nekaj več, mu pripisujejo globlje pomene in učinke. Negativni odnosi pa so redki, pravzaprav smo zaznali le eno izredno negativno mnenje o odnosu do golfa.

7.5.4 Splošno mnenje o golfu

V polstrukturiranih intervjujih smo analizirali tudi splošno mnenje intervjuvancev o golfu. Zanimalo nas je, kako sami pojmujejo golf in ali se je njihovo pojmovanje golfa z leti spremenilo. Splošno mnenje o golfu se od intervjuvanca do intervjuvanca razlikuje. Mnenje nekaterih se je skozi leta spreminjalo, večinoma od negativnega do pozitivnega, mnenje nekaterih pa je že ves čas enako; so naklonjeni ali nenaklonjeni golfu.

- **Elitizem**

V odgovorih intervjuvancev vsekakor opažamo pozitivnejše gledanje na golf, kot smo ga zaznali v slovenskih tiskanih medijih. Bistveno manj je negativnih mnenj v smislu elitizma in snobizma, vendar bi to pripisali predvsem dejstvu, da smo intervjuje opravili v zadnjem času, medtem ko smo analizirali prispevke v tiskanih medijih skozi daljše časovno obdobje in pri tem ugotovili, da se tudi tam opazi več pozitivnih mnenj v drugem delu opazovanega obdobja.

*»Mislim, da se veliko mladih zdaj ukvarja z golfom, velikokrat slišim v družbi, da se je kdo odločil za igranje golfa. Sicer je še vedno veliko takih, ki se odločajo zaradi ugleda v družbi ali pa zaradi poslov, možnosti, ki jih imajo, da na golfu spoznajo ljudi, ki bi jim lahko pomagali v karieri.«
(Alina, 26)*

*»Pri starejših je težava v tem, da mislijo, da je to elitističen, drag šport, mlajši pa na šport ne gledajo tako. Niti ne pomislijo na denar, vse skupaj se jim zdi zanimivo, na denar in elitizem pomislijo kasneje, ali pa sploh ne.«
(Matej, 19)*

»Golf se mi je od nekdaj zdej sofisticiran, šport "s stilom" in sem ga povezovala s premožnimi ljudmi. Menim tudi, da je golf prej kot šport oblika relaksacije in obenem koncentracije, s katero se človek tako fizično sprosti kot notranje napolni z mirom.« (Julija, 27)

»Zame je bil to vedno šport, ki se ga igra nekje daleč stran od nas, povezan pa je s prestižem, denarjem in elito, najboljši svetovni igralci pa služijo ogromne denarje in kupujejo Rolex oziroma jih sponzorsko dobivajo. /.../ Sedaj mi je sicer jasno, da je ta šport prisoten tudi pri nas, vendar ga še vedno povezujem s prestižem in elito, ki mi nista blizu.« (Hana, 41)

- **Množičnost**

Vprašani zaznavajo, da se vse več ljudi ukvarja z golfom, kar je nekako povezano z manj negativnim gledanjem na golf, ki smo ga opazili pri njih v točki, kjer analiziramo stališča o elitizmu. Upravičeno lahko sodimo, da je to del pozitivnega trenda v odnosu do golfa pri nas.

»Vem, da je golf bil včasih privilegij premožnih, elit, da so se stvari zelo spremenile, jaz imam občutek, da so se stvari zelo spremenile, predvsem v svetu so igralci golfa iz vseh slojev, predvsem to, kar sem videl po svetu, je veliko javnih ali public igrišč, kjer lahko igrajo vsi.« (Peter, 49)

»Je pa tudi veliko teh, ki golf igrajo res zaradi golfa samega. Ker jim je to všeč, ker je zanimiv šport, so v naravi ...« (Alina, 26)

Zdi se mi, da je golf postal dostopnejši za večje množice ljudi, tako zaradi večjega števila golf igrišč kot tudi zaradi bolj dostopnih cenovnih zadev. Menim, da lahko golf zasvoji še tako različne ljudi.« (Julija, 27)

- **Šport, priljubljenost**

Intervjuvanci golf povezujejo še z dvema besedama, ki imata v odgovorih izrazito pozitiven naboj.

»Golf je sigurno šport prihodnosti.« (Jaka, 38)

»Ja, se strinjam, da je golf šport, pravega razloga za to ne vem, je pa res, da je sedaj mnogo športov, ki so vse prej kot šport in golf ne sodi zraven, ker vendarle se mi zdi neke vrste šport, navsezadnje ima tudi neko tradicijo in je v določenih državah med priljubljenimi.« (Sara, 36)

Splošno mnenje intervjuvancev o golfu je zelo različno. Medtem ko imajo nekateri izredno negativno mnenje, je mnenje nekaterih na drugi strani izredno pozitivno. Med intervjuvanci se je pojavilo tudi nevtralnno mnenje o golfu, intervjuvanka pa svojega nevtralnega mnenja ni pojasnila ali bolje rečeno, ni znala pojasniti.

7.5.5 Golf v slovenskem prostoru

Zanimalo nas je tudi, kako intervjuvanci vidijo pojmovanje golfa v slovenski javnosti in slovenskih medijih. Nekateri menijo, da je golf v slovenski javnosti pojmovan negativno, elitistično, kot šport, ki je nedostopen za širše množice. Prav tako intervjuvanci menijo, da je golf negativno pojmovan v slovenskem medijskem prostoru. O golfu v slovenskih medijih niso zasledili veliko prispevkov, tisti pa, ki so jih, so mnenja, da prispevki golf pojmujejo negativno.

- **Elitizem, snobizem**

Po mnenju večine intervjuvancev je golf v slovenskem prostoru pojmovan negativno, elitistično. Menijo, da slovenska javnost golf vidi kot šport, ki je nedostopen za širše množice, oziroma da niti ni pravi šport, pač pa le hobi in užitek bogatih, pomembnih ljudi. Zanimivo pa je, da se s takimi ugotovitvami vprašani po večini ne strinjajo. Ker so med njimi ljudje različnih starosti, obeh spolov, golfisti in tisti, ki golfa ne igrajo, lahko sklepamo, da so to znaki sprememb, ki se bodo v prihodnosti pokazali tudi v širšem družbenem mnenju.

»Zdi se mi, da je pri nas še vedno skupina ljudi, ki igra golf, pa bi želela, da golf ostane elitističen šport, ker se ta skupina sama prišteva k tej eliti.« (Peter, 49)

*»Pri starejših je težava v tem, da mislijo, da je to elitističen, drag šport, mlajši pa na šport ne gledajo tako. Niti ne pomislijo na denar, vse skupaj se jim zdi zanimivo, na denar in elitizem pomislijo kasneje, ali pa sploh ne.«
(Matej, 19)*

»To je bistvena stvar, da bo dostopno in da prekinemo s tem, da je golf nek elitističen šport in nedostopen za širše množice.« (Blaž, 59)

»Mislim, da golf, če bo ostal elitističen šport, potem nima nobene možnosti, da bi se tekmovalno razvil. Golf, kot ga jaz vidim, mora biti šport množic, kjer bodo vsi, predvsem mladi, imeli možnost tekmoval.« (Peter, 49)

»Sicer v povprečju med običajnimi ljudmi za golf velja, da niti ni pravi šport, pač pa le hobi in užitek bogatašev in tudi dobri rezultati v tem športu (pri nas) praktično ne štejejo kaj dosti, s čimer pa se sam ne strinjam. Ga prištevam med športe, tako kot vse ostale.« (Aljaž, 25)

»V Sloveniji ima golf negativen prizvok, saj večina nanj gleda kot na šport pomembnejšev, šport ljudi, ki imajo veliko denarja in se v prostem času sproščajo z igranjem golfa, ki naj bi bil drag šport in nedosegljiv navadnim smrtnikom /.../ igrajo ga za sprostitev, je primeren za druženje, sklepajo se posli, marsikaj se govori.« (Sara, 36)

»Pri večini Slovencev ima najbrž še vedno negativen prizvok, predvsem pri starejših in pa izven mest, kjer standard še vedno ni ravno visok. Žal starejša populacija še vedno razmišlja kot včasih in pač v golfu vidijo le bogataše. Mladi so verjetno bolj odprti glede tega in marsikdo bi se najbrž (ali pa se je že) rad tudi sam poizkusil v tem športu pa tudi če le rekreativno.« (Aljaž, 25)

- **Slabo poznavanje**

Intervjuvanci menijo, da je splošno znanje in vedenje ljudi o golfu izredno slabo. Prav tako menijo, da golf slabo poznajo novinarji ter da je zato v medijih moč zaslediti malo člankov o golfu.

*»Če najprej pogledamo splošne medije, od televizije, radiev, časopisov, potem lahko na splošno rečem, da je o golfu zelo malo prispevkov, kar pomeni, da golf še nima domovinske pravice v slovenski športni javnosti.«
(Peter, 49)*

»Splošno znanje ljudi in vedenje o golfu je izredno slabo. Prvič ni v medijih, drugič nima tradicije, tretjič niso imeli dostopnosti.« (Blaž, 59)

- **Zabava, množičnost**

Ocene, da se v Sloveniji golf vse bolj množično igra tudi za zabavo, ta šport postavljajo ob bok drugim športom, saj tudi smučamo ali igramo nogomet množično predvsem za zabavo.

»Zdi se mi, da ga mlajši sprejemajo bolj kot vrsto zabave.« (Simon, 22)

»Na splošno pa mislim, da se veliko mladih zdaj ukvarja z golfom, velikokrat slišim v družbi, da se je kdo odločil za igranje golfa.« (Alina, 26)

- **Pozitivnost**

Po mnenju nekaterih ima golf v slovenski javnosti pozitiven prizvok. Tega povezujejo z gradnjo novih igrišč in večanjem števila igralcev.

»Zdi se mi, da ima pozitiven prizvok, res pa je, da v Sloveniji še ni svetovno znanih golfistov, kar se bo verjetno sčasoma tudi spremenilo. Dokaz za pozitiven prizvok je tudi to, da se je v zadnjih letih razvilo kar dosti golf

igrišč po celi Sloveniji, kar nakazuje, da se ta šport v Sloveniji počasi razvija.» (Simon, 22)

»Mislim, da ima pozitiven prizvok, in to vse bolj. Starejši ga pomoje sprejemajo še vedno kot eliten šport, razen če se z njim ukvarjajo že dlje časa, kot je to pri nas aktualno. Mladi pa ga sprejemajo s pozitivizmom, se pa mogoče tudi poistovetijo z elitizmom v smislu igranja golfa - kar je danes očitno izredno pomembno ... da se počutiš (in zato delaš na tem) nekaj več.» (Julija, 27)

- **Šport**

Slovenski mediji po mnenju intervjuvancev golf pojmujejo kot šport in ga jemljejo kot vsako drugo športno panogo, a o njem govorijo bolj redko.

»Golf nima nekega posebnega mesta v slovenskem medijskem prostoru, z izjemo revije Golf. Novinarji gledamo nanj kot na še enega izmed športov, o katerem govorimo bolj redko, le ob kakšnih senzacionalnih dosežkih, bolj ali manj se mi pa zdi, da ga povezujemo le s Tigrom Woodsom in hole-in-one, so pa tudi izjeme, ki jih golf zanima in o njem vejo veliko več.» (Sara, 36)

»Kar se tiče medijev, se mi zdi, da jim golf pride prav, ko morajo posneti kakšen zanimiv ali dugačen prispevek o novem športu ali zanimivem početju, kar po mojem nakazuje na dejstvo, da je golf pri nas še vedno neznanka - vsaj, kar se širše množice tiče.» (Hana, 41)

- **Šport prihodnosti, stil življenja**

Nekateri intervjuvanci menijo, da novinarji golf obravnavajo kot stil življenja. Ter da so v tujini že spoznali, da je golf šport prihodnosti.

»Golf je sigurno šport prihodnosti, kar so v tujini že zdavnaj spoznali. Ni skrivnost, da smo v zaostanku v marsičem tukaj v Sloveniji. Tudi v igranju golfa in dožemanju golfske igre smo v velikem zaostanku.« (Jaka, 38)

»Iskreno povedano, nimam prav razdelane slike, kako novinarji percepirajo golf ... vsekakor menim, da ga ne obravnavajo le kot "športno disciplino", vendar kot stil življenja, o katerem lahko poročajo na drugačen način kot navadno športno poročanje.« (Julija, 27)

Intervjuvanci pojmovanje golfa v slovenski javnosti večinoma vidijo negativno. Po njihovem mnenju ima golf v slovenski javnosti negativno konotacijo, povezujejo ga z elitizmom, bogatimi ljudmi, menijo, da je golf v Sloveniji premalo poznan in so mnenja javnosti posledično negativna. Prav tako menijo, da je v slovenskih medijih golfu posvečeno malo prostora in časa, ter da ga tudi novinarji pojmujejo kot elitističen in nedostopen šport. Iz odgovorov pa kljub vsemu lahko zaključimo, da se stališča samih intervjuvancev precej razlikujejo od njihovih ocen, kako na golf gleda slovensko javno mnenje.

8. SKLEP

Golf je v svetu stara športna panoga, ena najbolj razširjenih, saj jo igra več kot 100 milijonov ljudi vseh starosti in obeh spolov. Tekmovanja amaterjev, predvsem pa tekmovanja najboljših profesionalk in profesionalcev pa pritegnejo veliko zanimanje javnosti in medijev. Po svetu izdajajo veliko specializiranih revij o golfu, v mnogih državah imajo specializirane televizijske kanale, ki predvajajo le golf. Golf se v zadnjih desetletjih izredno hitro razvija, gradijo se nova igrišča praktično v vseh delih sveta, raste število igralk in igralcev, razvija se golfski turizem, najboljši profesionalni golfisti so med najboljše plačanimi športniki. Zadnje raziskave so pokazale, da je najboljši golfist sveta, Američan Tiger Woods, prvi športnik v zgodovini, ki mu je uspelo v enem letu zaslužiti več kot 100 milijonov ameriških dolarjev, napovedi pa kažejo, da bo zelo verjetno tudi prvi športnik, ki bo v svoji tekmovalni karieri zaslužil več kot milijardo ameriških dolarjev.

V Srednji in Vzhodni Evropi se je golf začel razvijati predvsem po padcu Berlinskega zidu. Samo za ilustracijo naj navedemo, da so leta 1990 v Češki republiki imeli pet igrišč, leta 2005 pa že več kot 50. Podobne trende, a s počasnejšo rastjo, je opaziti tudi v Sloveniji.

V nalogi nas je zanimalo, na kakšen način mediji predstavljajo oziroma reprezentirajo golf in igralce golfa ter kakšen diskurz uporabljajo. Pri pojmu diskurza se opiramo na Foucaultovo definicijo, ki pravi, da je diskurz skupek trditev in nazorov, ki usposobijo jezik, da lahko določeno stvar v določenem zgodovinskem trenutku na določen način prikaže in reprezentira (Hall 1997: 44).

Pri analizi novinarskih prispevkov v tisku smo uporabili napotke kritične diskurzivne analize, kot jih zastopa Fairclough (2002). Ker je kritična diskurzivna analiza kvalitativna sociološka metoda in je njena narava predvsem interpretativna, so zaključki in rezultati predvsem avtorsko delo.

Analizirali smo članke o golfu, objavljene v tiskanih medijih (zaradi objektivnosti smo izpustili specializirane revije, ki pišejo le o golfu), in polstrukturirane intervjuje, opravljene med golfisti in negolfisti.

Število člankov o golfu v slovenskih medijih se od leta 2002 stalno povečuje in s tem na nek način spremlja razvoj te športne panoge pri nas, hkrati pa odraža odnos družbe do, lahko bi rekli, novega športa v našem okolju.

Vsebinsko je vsekakor zanimiva primerjava časopisnih člankov o golfu in golfistih z mnenji namerno izbranih golfistov in negolfistov, ki smo jih pridobili s polstrukturiranimi intervjuji. Rezultati seveda niso v celoti primerljivi, saj pri intervjujih nismo mogli narediti časovne serije in zaznati sprememb, ki bi nastale v obdobju, ko smo analizirali časopisne članke. Vsekakor pa so mnenja današnjih intervjuvancev v nekem smislu primerljiva s pisanjem slovenskih časopisov na to temo v zadnjem obdobju.

V analizah se je pokazalo, da golf v zadnjem času pridobiva na veljavi v naši državi. Upoštevati velja, da so golf k nam prinesli pred drugo svetovno vojno takrat vladajoči kraljevi in diplomatski krogi, da je po drugi svetovni vojni golf izginil iz tedanjega besednjaka in tudi fizično več kot dvajset let ni bilo mogoče vihteti golfskih palic pri nas, ker preprosto ni bilo igrišč. Golf so pač takrat smatrali za kapitalistični šport. Prvi začetki v 70-tih letih so bili precej eksotični. Nekaj posameznikov je imelo le vsak svojo žogico. Če se je izgubila, kar se v golfu pogosto zgodi, je bilo igre konec. Gledano iz teh izhodišč, so spremembe pri nas res velike. In to smo jasno zaznali tudi v naši nalogi.

Analiza člankov kaže, da mediji niso med nosilci razvoja te panoge pri nas, kljub temu da smo v približno polovici člankov zaznali pozitiven oziroma zmerno pozitiven odnos do golfa in golfistov. Elitizem, snobizem in še kakšna podobna »vrednota« so še vedno sopotniki golfa v naših medijih. Rečemo lahko tudi, da so to ostanki starega gledanja na družbena dogajanja. Na drugi strani pa analiza intervjujev kaže bolj pozitiven odnos do golfa, zlasti pri tistih, ki so ga rekreativno vsaj že poskusili igrati. Bolj naklonjen odnos

lahko pripišemo tudi mlajši generaciji, čeprav ta analiza ni bila predmet preučevanja v okviru te diplomske naloge.

Golf v svetu je tekmovalni in vrhunski šport, je eden najbolj razširjenih rekreacijskih športov in eden najbolj priljubljenih družabnih športov. Poleg tega je golf velik posel. Od proizvodnje opreme, oblačil do izgradnje igrišč in organizacije turnirjev oziroma tekmovanj.

V Sloveniji se položaj golfa spreminja in vse bolj pridobiva veljavo tudi pri nas. V nalogi smo pokazali, da so spremembe morda še prepočasne, kar se kaže v analiziranih člankih in nekoliko manj tudi intervjujih.

9. LITERATURA IN VIRI

1. Blanchard, K. (2002): The antropology of sport. V J. Coakley in E. Dunning (ur.): *Handbook of sports studies*, 144–156. New Delhi: Sage Publications.
2. Boyle, Raymond in Richard Haynes (2000): *Power play: Sport, The Media and Popular Culture*. Harlow, Essex: Pearson Education.
3. Burr, Vivien (1995): *An Introduction to Social Construction*. London, New York: Routledge.
4. Coakley, Jay in Eric Dunning, ur. (2002): *Handbook of sports studies*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
5. Coakley, Jay in Peter Donnelly, ur. (2001): *Inside Sports*. London, Thousand Oaks, New York: Sage Publications.
6. Donnelly, Peter (2002): Interpretative approaches to the sociology of sport. V J. Coakley in E. Dunning (ur.): *Handbook of sports studies*, 77–91. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
7. Duguin, E. M. (2002). Sport and emotions. V J. Coakley in E. Dunning (ur.): *Handbook of sports studies*, 477–489. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
8. Duopona, Mojca in Krešimir Petrović (2000): *Šport in družba (Sociološki vidiki)*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
9. Eitzen, D. Stanley (1999/2003): *Fair and Foul, Beyond the Myths and Paradoxes of Sport*. Lanham, Maryland: Rowman & Littlefield Publishers, inc.
10. Erjavec, Karmen (2002): September 11: media construction of risk discourse: critical discourse analysis. *Media Journal* 26 (4), 19–31.
11. Erjavec, Karmen in Melita Poler Kovačič (2007): *Kritična diskurzivna analiza novinarskih prispevkov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
12. *Evropska listina o športu*, sprejeta na 7. Konferenci evropskih ministrov, odgovornih za šport, v sklopu Sveta Evrope, 15. maja 1992. Dostopna na

<http://www.sportikus.org/images/stories/dokumenti/uradne%20listine%20sport.doc>
(17. julij 2007).

13. Fairclough, Norman in Ruth Wodak (1997): *Critical Discourse Analysis*. V Teun A. van Dijk (ur.): *Discourse as Social Interaction. Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction* 2, 258–284. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
14. Fairclough, Norman (1994): *Language and power*. New York: Longman.
15. Fairclough, Norman (1995): *Critical discourse analysis: the critical study of language*. London, New York: Longman.
16. Fairclough, Norman (2003): *Analysing discourse: Textual Analysis for Social Research*. London, New York: Routledge.
17. Fleischman, Matjaž, Milan Hosta in Maja Smrdu (2004): *Fair play za mlade športnike*. Ljubljana: Zavod za fair play in strpnost v športu.
18. Forrester, Michael (1996): *Psychology of Language; a critical introduction*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
19. Fowler, Roger (1991): *Language in the news: Discourse and ideology in the press*. London, New York: Routledge.
20. Grey, David E. (2004): *Doing research in the real world*. London: Sage Publications.
21. Gullion, Laurie (1998): *Recreational Sport*. V Lisa Pike Masteralexis, Carol A. Barr in Mary A. Hums (ur.): *Principles and Practice of Sport Management*, 452–475. Gaithersburg, Maryland: An Aspen Publication.
22. Hall, Stuart (1997): *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. London: Sage Publications.
23. Hall, Stuart (2004): *Delo reprezentacije*. V Breda Luthar, Vida Zei in Hanno Hardt (ur.): *Medijska kultura: kako brati medijske tekste*, 33–96. Ljubljana: Študentska založba.
24. Hargreaves, J. in I. McDonald (2002): *Cultural studies and the sociology of sport*. V J. Coakley in E. Dunning (ur.): *Handbook of sports studies*, 48–60. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.

25. *History of Golf since 1497* (2007). Dostopno na www.golfeurope.com (12. oktober 2007).
26. Jeršič, Matjaž, Ana Burnik Kosi, Dejan Cigale in Marija Močivnik (1999): *Prostorsko planiranje rekreacije na prostem*. Ljubljana: Ministrstvo za okolje in prostor, Urad RS za prostorsko planiranje.
27. Jošt, Bojan (1999): *Analiza spremljanja športnih panog*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za kineziologijo.
28. Košir, Manca (1988): *Nastavki za teorijo novinarskih vrst*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
29. Kovač, Marjeta, ur. (1995): *Šport v Republiki Sloveniji – dileme in perspektive*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport.
30. Kusz, Kyle W. (2001): »I Want to be the Minority«: The Politics of Youthful White Masculinities in Sport and Popular Culture in 1990s America. *Journal of sport & Social issues* november, 2001, 390–416.
31. Last, J. (2005): *Golf 2020 – vision for the future*. Dostopno na <http://www.golf2020.com> (18. september 2007).
32. Luthar, Breda (1995): Ponudba identitet na TV. V Manca Košir (ur.): *Otrok in mediji*, 27–36. Ljubljana: Zveza prijateljev mladine Slovenije.
33. Luthar, Breda (1998): *Poetika in politika tabloidne kulture*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
34. Macdonald, Myra (2003): *Exploring media discourse*. London: Arnold.
35. Maguire, Joseph (1999): *Global Sport: identities, societies, civilizations*. Cambridge: Polity Press.
36. McDonald, A. Mark in William Howland (1998): Health and Fitness Industry. V Lisa Pike Masteralexis, Carol A. Barr in Mary A. Hums (ur.): *Principles and Practice of Sport Management*, 431–451. Gaithersburg, Maryland: An Aspen Publication.
37. Minseok, An in George H. Sage (1992): The golf boom in South Korea: Serving Hegemonic Interests. *Sociology of Sport Journal*, 373–377.
38. Morgan, J. W. (2002): Social criticism as moral criticism: A Habermasian take on sports. *Journal of Sport and Social Issues* 26 (3), 281–299.

39. Mulderrig, Jane (2003): *Consuming education: a critical discourse analysis of social actors in New Labours education policy*. Dostopno na http://www.languageandcapitalism.info/wp-content/uploads/2006/08/cnls_mulderrig.pdf (12. december 2007).
40. Okvirni temelji strategije razvoja golfa v Sloveniji 2004 – 2008 – 2012 (2004). Ljubljana: Golf zveza Slovenije.
41. Petrović, Krešimir in Mojca Duopona Topič (1996): *Sociologija športa*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
42. Pike, Masteralexis Lisa (1998): Professional Sport. V Lisa Pike Masteralexis, Carol A. Barr in Mary A. Hums, (ur.): *Principles and Practice of Sport Management*, 275–306. Gaithersburg, Maryland: An Aspen Publication.
43. Plesec, Matjaž in Mojca Duopona Topič (2002): *Nogomet in družba: preporod nogometa v Sloveniji*. Ljubljana: Zavod za šport Slovenije.
44. Popping, Roel (2000): *Computer-assisted Text Analysis*. London: Sage Publications.
45. Praprotnik, Tadej (1999): *Ideološki mehanizmi produkcije identitet*. Ljubljana: ISH Fakulteta za podiplomski humanistični študij: ŠOU, Študentska Založba.
46. Pušnik, Maruša (1999): Konstruiranje slovenske nacije skozi medijsko naracijo. *Teorija in praksa* 36 (5), 796–808.
47. Reah, Danuta (1998): *The language of newspapers*. London: Routledge.
48. Riffe, Daniel, Stephen Lacy in Frederick G. Fico (2005): *Analyzing media messages: using quantitative content analysis in research*. Mahwah, London: L. Erlbaum.
49. Rowe, David (1995): *Popular Cultures – Rock Music, Sport and the Politics of Pleasure*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
50. Rowe, David (2007): Sports journalism: Still the 'toy department' of the news media? *Journalism* 8 (4), 385–405.
51. Splichal, Slavko (1990): *Analiza besedil: statistična obravnava jezikovnih podatkov v družboslovnih raziskavah*. Ljubljana: Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo, Raziskovalni inštitut.
52. Starc, Gregor (2003): *Discipliniranje teles v športu*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

53. Stoddard, Brian (1990): Wide World of Golf: A research note on the interdependence of sport, culture and economy. *Sociology of Sport Journal* 7, 378–388.
54. Sugden, J in A. Tomlinson (2002): Theorizing sport, social class and status. V J. Coakley in E. Dunning (ur.): *Handbook of sports studies*, 309–321. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage.
55. Šugman, Rajko, Bojan Jošt in Bojan Leskošek (1999): *Vzorčna analiza števila in strukture članstva osnovnih športnih organizacij po posameznih športnih panogah v Sloveniji*. Ljubljana: Inštitut za kineziologijo Fakultete za šport.
56. Šugman, Rajko, Jakob Bednarik in Borut Kolarič (2002): *Športni menedžment*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
57. Šugman, Rajko, ur. (1997): *Zgodovina svetovnega in slovenskega športa*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
58. Titscher, Stefan, Michael Meyer, Ruth Wodak in Eva Vetter (2000): *Methods of text and discourse analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage.
59. Van Dijk, Teun A. (1991): *Racism and the Press*. London: Routledge.
60. Vodeb, Roman (2005): *Interpretacija športa*. Trbovlje: FIT.
61. Weber, Robert Philip (1990/1994): *Basic content analysis*. Newbury Park, London, New Delhi: Sage.
62. Wenner, Lawrence A. (1989): *Media, Sports and Society*. Newbury Park, London, New Delhi: Sage.
63. Westerbeek, Hans in Aaron Smith (2003): *Sport Business in the Global Marketplace*. New York: Palgrave Macmillan.
64. Wilson, C. T. (2002): The paradox of social class and sports involvement: The roles of cultural and economic capital. *International review for the sociology of sport* 37 (2), 5–16.
65. Žibrat, Miha (1997): *Športno novinarstvo – košarka*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Priloge

Priloga A: Seznam preučevanih člankov

DELO, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. Tomažič, Agata **Kako (ne)prijazni so golfisti do narave**, 05. 04. 2002: 9
2. **Albatros vzletel v Lipici**, 02. 12. 2002: 14
3. Dežman, Franc »Visoke palice« med golfisti, 02. 06. 2003: 18
4. Kunšič, Mirko **Kraljič – kralj našega golfa**, 13. 10. 2003: 15
5. Kunšič, Mirko **Golf – športna zvrst po okusu vsakogar**, 01. 04. 2004: 15
6. Jež, Boris **Slovenija, dežela golfa?**, 26. 01. 2005: 5
7. Košir, Jure **V Sloveniji premalo igrišč za golf**, 27. 07. 2005: 6
8. Tavčar, Borut in Jure Brankovič **Golf nad smetmi**, 27. 07. 2005: 6
9. Bandur, Simona **Zastavica za najbolj urejeno igrišče**, 19. 07. 2006: 23
10. Sušnik, Dragica **Igra strategije, ki pripravi na izzive življenja**, 19. 07. 2006: 23

VEČER, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. Budal, Martina **Na golf kar z ljubljanskim mestnim avtobusom**, 01. 09. 2005: 16

SLOVENSKE NOVICE, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. **Ko jagode združijo tri narode**, 05. 06. 2004: 16
2. **S palico za lep namen**, 21. 05. 2005: 16
3. Fon, Boštjan **Namesto ploščka po žogici**, 03. 07. 2006: 14
4. **Bodo dekleta podkurila kandidatom?**, 16. 09. 2006: 16
5. Pečar, Tim, **Golf tudi za manj petične**, 12. 05. 2007: 18

SOBOTNA PRILOGA, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. Repovž, Grega **Midva sva najboljši par**, 21. 06. 2003: 7

NEDELO, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. **Halo, efekt?**, 24. 02. 2002: 2
2. Senčar, Eva **Nekoč odpadniki, zdaj paradniki?**, 17. 07. 2005: 18

POLET, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. Kozinc, Željko **Čez drn in strn pa še čez Krn**, 14. 08. 2003: 15
2. Drapal, Andrej **Polet golfa**, 07. 06. 2007: 46
3. Kogoj, Gorazd **Golf pri nas kot narodni šport**, 07. 06. 2007: 48

ONA, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. Miko, Klavdija **Bil je čas, ko so si novopečeni bogataši kupovali »prednike«**, 30. 11. 2004: 17

VEČ, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. Fon, Boštjan **Golf ima napako, ni za cepce**, 24. 09. 2004: 42

DELNIČAR, 1. 1. 2002 – 30. 06. 2007

1. Kondža, Blaž **Nekoč tenis, danes golf**, 01. 05. 2006: 36

Priloga B: Polstrukturirani intervjuji

Intervju 1

Peter, nekdanji vrhunski športnik, dvakratni udeleženec Olimpijskih iger, podjetnik

Kakšno je tvoje mnenje o golfu?

Najprej bi rad rekel, da sem v golf pravzaprav padel slučajno, da so me k temu pritegnili prijatelji, da golf izpolnjuje veliko mojih želja in potreb po rekreaciji, sem veliko v naravi, družim se s prijatelji, vendar pa, kljub temu, da sem bil včasih vrhunski športnik, dvakratni olimpijec, golfa ne jemljem tekmovalno in ga jemljem samo za rekreacijo in zabavo. Občasno se sicer udeležim kakšnega turnirja, vendar tudi tam preveč ne tekmujem.

Kar se pa tiče golfa, kot takega, vem, da je golf športna panoga, kot mnoge druge, ki ima vrhunske tekmovalce, tekmovalke, vrhunske tekme, ki zahteva izjemno veliko znanja, veliko treningov, veliko odpovedovanja in da ima na drugi strani mnogo več rekreativcev. Tako da golf v Sloveniji mislim, da tekmovalno ni preveč razvit, vendar nas je veliko rekreativcev, ki se ob tem zabavamo.

Kaj pa golf s pogleda elitističnega ali neelitističnega prizvoka?

Vem, da je golf bil včasih privilegij premožnih, elit. Jaz imam občutek, da so se stvari zelo spremenile, predvsem v svetu so igralci golfa iz vseh slojev, predvsem to, kar sem videl po svetu, je veliko javnih ali public igrišč, kjer lahko igrajo vsi. Zdi se mi, da je pri nas še vedno skupina ljudi, ki igra golf, pa bi želela, da golf ostane elitističen šport, ker se ta skupina sama prišteva k tej eliti. Mislim, da golf, če bo ostal elitističen šport, potem nima nobene možnosti, da bi se tekmovalno razvil. Golf, kot ga jaz vidim, mora bit šport množic, kjer bodo vsi, predvsem mladi, imeli možnost tekmoval. Vem, da ni nobenih možnosti, da bi dobili vrhunske tekmovalce, če se ne začne s sistematičnimi treningi že pri zelo mladih generacijah in to zelo široko, ne pa samo med elitami. Tako da tudi sam osebno ne podpiram elitizma, vem, da je tega še vedno nekaj v Sloveniji, da ti krogi obstojajo in rekel bi, da imajo ti krogi vse možnosti, da se zaprejo v svoje elitne klube, vendar razvoj golfa vsekakor ni v elitizmu.

Kaj meniš o slovenskih medijih? Kako po tvoje pokrivajo golf?

Če najprej pogledamo splošne medije, od televizije, radijev, časopisov, potem lahko na splošno rečem, da je o golfu zelo malo prispevkov, kar pomeni, da golf še nima domovinske pravice v slovenski športni javnosti. Predvsem sam opažam le tu in tam novice o golfu in to najbolj udarne, najbolj slavne, recimo dosežki Tigerja Woodsa, ali dosežki največjih tekmovalcev, recimo Ryderjevega pokala. Opazil sem tudi, da so naši mediji opazili uspehe našega Gojčiča v letošnjem letu. Sistematično se mi zdi, da golfa še ne spremljajo dovolj. Mislim pa, da bo seveda z dvigom kvalitete in uspehov naših ekip potem zraslo tudi zanimanje. Drugo je pa seveda stvar nekaj naših revij, jaz jih prebiram, te revije presegajo, bi rekel, razvitost golfa v Sloveniji. To, da imamo tri revije na nekaj tisoč igralcev, je že kar fenomen, medtem ko o vsebini tu ne bi razpravljaj.

Intervju 2

Alina, podiplomska študentka, univerzitetna diplomirana politologinja, nekdanja vrhunska športnica

Kakšno je tvoje mnenje o golfu?

Sta dve plati mojega mišljenja; nekoč in danes. Včasih, ko še golf niti ni bil toliko razširjen, pri nas vsaj, se mi je zdelo, da je to nekako šport razvajenih bogatašev, ne ravno v najslabšem smislu, ampak v tem, da imajo pač toliko denarja, da nimajo kaj početi. In da grejo igrati golf, ker je golf dražji šport, draga oprema in igrišča, ter druženje v klubih. Ker nimajo kaj delati, grejo igrati golf; se tam dobijo na sestanku, na primer športniki, ki se upokojijo, kot recimo Michael Jordan. Potem pa se je moje mnenje počasi začelo spreminjati. In to predvsem zaradi prijateljice, ki je začela igrati in ni niti malo razvajena pa sem videla, kako uživa v tem, pa potem je še fanta spravila v to. V bistvu tako subjektivno sem si zdaj premislila. Drugače golfa kot športa ne razumem, ker sem bolj »za migat«, ampak, zakaj pa ne.

Se ti zdi, da ima golf v medijih pozitiven ali negativen prizvok?

Ja, pozitiven. Saj ima svoj televizijski program in se mi zdi, da je zelo pozitivno. Tiger Woods je zelo pomembna osebnost tudi izven golfa, kot osebnost promovira golf, se mi zdi, da res ok.

Kaj pa v slovenskih medijih?

Ali nisem zapazila, ker nisem dovolj pozorna, ampak sama niti nisem opazila veliko člankov o golfu.

Kakšno je po tvojem splošno mnenje o golfu v Sloveniji?

Na splošno pa mislim, da se veliko mladih zdaj ukvarja z golfom, velikokrat slišim v družbi, da se je kdo odločil za igranje golfa. Sicer je še vedno veliko takih, ki se odločajo zaradi ugleda v družbi ali pa zaradi poslov, možnosti, ki jih imajo, da na golfu spoznajo ljudi, ki bi jim lahko pomagali v karieri, je pa tudi veliko teh, ki golf igrajo res zaradi golfa samega. Ker jim je to všeč, ker je zanimiv šport, so v naravi ... Veliko je nekdanjih vrhunskih športnikov, ki se po karieri odločijo za golf in menda v njem uživajo. Res pa velikokrat slišim mlade, da si želijo poskusit, pa se potem odločijo in grejo igrat. Tako da mislim, da so ga predvsem te mlajše generacije dobro sprejele.

Intervju 3

Matej, študent, vrhunski športnik

Kako je med mladimi sprejet golf? Sam se z njim ukvarjaš že od otroštva.

Od 10. leta naprej se ukvarjam z golfom, takrat sem začel trenirat, sem kakšno drugo stvar nehal. Golf je bil vedno na prvem mestu. Med mladimi je golf vedno boljše sprejet, sploh na moji šoli – hodil sem na Športno Gimnazijo in je bilo super. Na osnovni šoli je bilo veliko slabše, profesorji so imeli nekaj proti meni, niso me prav marali kot športnika. Niso marali golfista v razredu. Čudno se jim je zdelo. V srednji šoli pa je bilo veliko boljše. So sami športniki in vsakega vzamejo kot športnika, ne glede na to, kaj trenira.

Kako pa po tvojem mnenju golf sprejemajo Slovenci?

Med mladimi se mi zdi pa tako. Včasih ko si rekel golf, u kr neki, zdaj pa o prima. Na boljše gre, vsak je nekaj že slišal o golfu. Ti omeniš golf, ga kar malo potegne pa te sprašuje, bolj jih zanima, ne da bi jih odvrnil od pogovora. Kakšni stari, to pa je po mojem še vedno problem, starejša generacija. Pri starejših je težava v tem, da mislijo, da je to elitističen, drag šport, mlajši pa na šport ne gledajo tako. Niti ne pomislijo na denar, vse skupaj se jim zdi zanimivo, na denar in elitizem pomislijo kasneje, ali pa sploh ne.

Intervju 4

Jaka, urednik športne redakcije slovenskega elektronskega medija, novinar specializirane golfske revije

Kaj tebi pomeni golf? Kako ti gledaš na golf kot športno panogo?

Začel bi s primerjavo, ki so jo že velikokrat uporabil in sicer: golf v primerjavi z nacionalnim športom v Sloveniji, ki naj bi bilo smučanje.

Mene kot človeka, ki sem kar nekaj prepotoval po svetu in živel v drugih državah, me je vedno fasciniralo, kako je lahko v Sloveniji nacionalni šport eden najdražjih športov na svetu. Smučanje kot nacionalni šport je nek produkt, ki smo ga ustvarili, verjetno tudi mi novinarji, v desetletjih. Zakaj je temu tako, je brez zveze se spuščat v to. Verjetno je bila nezmožnost ostalih Slovencev, da zablestimo v ostalih športih, v katerih so prednjačili naši južni sosedje. Smo bili pa zelo dobri in smo še vedno v individualnih športih, kot je na primer bilo smučanje in zaradi tega smo si izbrali smučanje kot nacionalni šport. V modernem času, ko so neke bariere, neke zaves padle, vztrajati pri tem, da naj bi bilo smučanje še vedno nacionalni šport, se mi zdi skrajno neumestno. Če vzamemo primerjavo, ki sem jo jaz osebno naredil, ko sem se začel ukvarjati z golfom. V tržnem vidiku primerjave smučanja in golfa, so zelo velike razlike. Začetnik, ki se začne ukvarjati s smučanjem, in začetnik v golfu. Smučar porabi še enkrat več za nabavo vse opreme. S prijatelji smo vzeli list papirja in smo postavili

gor vso opremo, ki jo potrebuje smučar: od rokavic, smučarske kape, očal, smuči, vezi, pancerja in tako naprej in smo prišli do cene, to je bilo leta 2004, smo prišli do cene 450.000 tolarjev. Za neko povprečno opremo. Istočasno smo pa vzeli golf opremo, povprečno, ne da bi izstopala. Cena je bila enkrat nižja. Okrog 200.000 do 250.000 tolarjev. Če temu dodamo naprej, ko enkrat narediš izpit ali za smučanje ali za golf. Enodnevni izlet na Krvavec stane, ne vem letos. Takrat je bil 5.500 tolarjev, je bila dnevna karta na Krvavcu ali green fee za 18 lukenj npr. vzamemo dva primera Zlati grič pa Ptuj. Na Ptuj si takrat dobil za 6.200 tolarjev še kosilo. Na Zlatem griču si pa dobil za 5.200 tolarjev še kosilo zraven. Ti pogledi elitističnega športa, golf kot elitističen šport, sigurno ne veljajo. Je pa tako; isto kot se lahko v smučanje »preseravaš« in greš v Veil smučat ali pa se greš lahko heli skiing, tudi v golfu greš igrat v St. Andrews ali na Peable Beach in daš toliko, kolikor je treba dat in lahko izpade tudi kot elitističen šport.

Je golf v Sloveniji tretiran kot elitističen ali množičen šport?

Golf kot elitističen šport. Ta bariera bo sigurno z vsakim letom, prehodom Slovenije na neko sodobno raven razmišljanja, brisana. Je pa tukaj sigurno naloga nas medijev, Golf zveze in vseh nas, ki smo vpleteni v golf, da probamo ta tabu elitizma zbrisati. Zelo enostaven način je, da se pač o golfu začne pisati tudi v medijih. Vemo, da recimo pred desetimi leti nisi mogel zaslediti v medijih ene besede o golfu, v preteklih letih se je pa to zelo spremenilo. Mogoče. Brez zveze, da jaz sedaj sebe dajem v ospredje. Samo mogoče tudi zaradi tega, ker so se nekateri novinarji začeli ukvarjati s tem športom in so ga tudi sami spoznali, videli kakšne prednosti prinaša, kako lep šport je, kaj lahko vse doživiš ob tem. Zapisi v medijih sigurno pripomorejo temu, da se šport kot je golf, da se mu umakne ta predznak elitizma.

Golf je šport, ki je več kot samo šport. Jaz osebno sem se ukvarjal z mnogimi športi, jih tudi treniral. V glavnem športi z žogo, ki so vključevali tudi neko ekipno noto. Športa, ki zahteva toliko neke psihične stabilnosti, ki zahteva dobro fizično kondicijo, ki zahteva poleg tega tudi neko korektno obnašanje na igrišču, jaz v svojem življenju nisem spoznal, tako, da golf sigurno priporočam vsakemu, ki si želi spoznati lepote narave, ki se želi umakniti od vsakdanjega vrveža, ki želi spoznati, morda boljše svojega partnerja, svojo partnerico, prijatelje, poslovne partnerje. Golf je sigurno šport prihodnosti, kar so v tujini že zdavnaj spoznali. Ni skrivnost, da smo v zaostanku v marsičem tukaj v Sloveniji. Tudi v igranju golfa in dojemanju golfske igre smo v velikem zaostanku.

Prej si rekel, da so nekateri, ki so se začeli s tem ukvarjati, začeli lepše pisati o golfu, pa se ti zdi, da so nekateri še vedno nastrojeni proti golfu zaradi čisto nekih drugih razlogov, ki zanje še niti ne vedo? Bolj kot nastrojeni, se mi ne zdi prava beseda, gre za nepoznavanje. Moji kolegi, ki se prej niso ukvarjali z golfom, so bili vedno mnenja, da je golf za starejše ljudi, da se bo pač on začel ukvarjati nekoč drugič (sedaj se ukvarja še s košarko), ko bo malo starejši. Gre tukaj predvsem za poznavanje. Več ljudi, ko bo igralo golf, več ljudi bo imelo pozitivno mnenje o golfu. Je pa tako, golf dobesedno se ujameš nanj. Kot pravijo Američani you're hooked on. Dokler ga ne probaš, ga ne moreš ocenjevati. In tisti, ki ga ne pozna, ga pač ocenjuje po nekih tabujih, ki so mu jih drugi povedali. Lahko pa tukaj poudarim še nekaj, kar se mi zdi zelo zanimivo. Golf v svetovnem merilu, oz. primer svetovnih športov. CNN kot globalna televizijska mreža mora skrbeti za pokrivanje celotnega sveta, za pokrivanje vseh narodnosti vseh celin in oni so določili, kaj so svetovni športi. In na vsakih športnih poročilih na CNN-u lahko zasledimo tri športe; nogomet, ki je brez dvoma šport številka ena v svetu, šport, ki se igra na vseh celinah in je veljal že pred leti oz. bolje rečeno pred desetletji za svetovni šport. In na vsakih poročilih CNN-a bomo zasledili tudi golf. Koliko je pa dejansko tega golfa v medijih v Sloveniji v primerjavi s svetovnimi mediji, je pa zanemarljivo malo. Ravno zaradi tega poudarjam, ker je še vedno premalo aktivnih golfistov med novinarji. To je sigurno razlog, ki vpliva na neko mnenje o golfu, o splošnem mnenju o golfu v Sloveniji. Rešitev ne bomo tukaj valda iskal.

Ali je tvoje mnenje o golfu že od nekdaj pozitivno? Da ni elitističen šport, ali si prišel skozi leta, tako kot naj bi tudi ostali?

Treniral sem zelo veliko športov: rokomet, košarko, hokej na travi. Ko sem bil majhen kotalkanje, tudi s plavanjem se ukvarjam. Je zelo raznolik spekter in nikoli nisem nobenega športa samega po sebi zapostavljal. No, ne zapostavljal, ampak bil proti njemu. In isto o golfu. Sem pač rekel, dokler ga ne bom probal, ne bom mogel vedeti, kaj je. Se spomnim, ko sem bil majhen in sem hodil blizu golf igrišč, se mi je let žogice zdel vedno fascinanten. Človek z neko palico tako daleč pošlje žogico. In sem si rekel: to bom nekoč probal. Dobil sem možnost, lahko rečemo v mladih letih, da sem se srečal s to igro. Dobro, da si me to vprašala, zaradi tega, ker ravno ta aspekt golfa se mi zdi blazno pomemben. Golf je igra za vse življenje. Tako kot npr. ko sem jaz treniral košarko ali pa nogomet ali pa rokomet – so športi, s katerimi se človek lahko aktivno bavi do 30. ali 35. leta starosti. Enostavno so potem degenerativne spremembe v človeškem telesu tako močne, da prihaja do poškodb, so športi kontaktov, so ekipni športi, kolektivni športi in lahko pride do poškodb. In slej ko prej vsak človek, ki se ukvarja s temi športi, pade v neko poškodbo, ki je prelomnica v razmišljanju ali je to še ustrezno za njegovo telo, ali se mora usmeriti kam drugam. Zaradi tega predlagam: čim več mladih ljudi. Golf je vseeno toliko specifičen šport. Gre za gibe, ki jih človek, dokler se ne prične baviti z golfom, ne izvaja, so mu povsem tuji. Ravno zaradi tega je dobro, da se človek začne ukvarjati v mladih letih, ko je telo še gibčno, kajti kasneje telo postane trdo, tudi naučiti se je težje določenih gibov. In tudi poškodbe so lahko. Če se začneš pri 50. letih učiti golf, boš sigurno staknil neko poškodbo ali hrbta ali zapestja ali komolca ali karkoli, ki je mogoče prej ne bi dobil. Priporočam učenje golfa na začetku, potem pa ga pač gojiš.

Intervju 5

Blaž, upokojenec, sodelavec krovne slovenske golfske organizacije

Kako gledaš na golf kot šport? V Golf zvezi Slovenije ste pripravili obširen program, kako golf predstaviti otrokom in mladini.

Tisto, kar mislimo, da je golf, tudi na Zvezi, je golf za otroke, mladino. Je šport, ki je izredno koristen pri razvoju samega otroka, ker podpira oz. vsebuje vse tiste elemente, ki jih otrok in odrasčajoča mladina pri svojem razvoju potrebuje. Obstaja veliko pomanjkanje tega pri ostalih športih. Golf je ena stvar, kjer ni agresije. To je bistvena stvar, ker je danes te agresije preveč. Golf je usmerjen obratno od agresivnosti. Vsi ostali športi, če pogledaš npr. nogomet in ostale športe, vsi spodbujajo agresijo. Poleg tega ti krepi samozavest.

Kar se tiče golfa pri nas v Sloveniji, je na stopnji razvoja. Capljamo za Evropo, ne za vsemi evropskimi državami. Italija, ki je naša sosedka, je za nami. Predvsem pa to zaradi tega, ker je npr. v Italiji predvsem eliten šport. Slovenija se proti temu bori. Bori se, da to ni eliten šport, da je dostopen vsakomur. Šli smo v šole, razne kraje itn.

V Sloveniji imamo drugačen koncept golfa kot cela Evropa. Po eni strani zaradi tega nastajajo težave, na drugi strani pa vlečemo nek profit. Zunaj je organiziranost izključno preko klubov, ki so vezani direktno na igrišča. Golf klubi poganjajo igrišča, pri nas pa delovne organizacije. Zunaj ni situacije kot imamo mi v Sloveniji 10 igrišč in 43 klubov. Zunaj je 10 igrišč in 10 klubov ali pa 100 igrišč in 100 klubov. Ta sistem, da smo dopustili klube, da delujejo v raznih krajih v Sloveniji, s tem promovirajo golf, če ne v te kraje golf nikoli ne bi prišel. Imamo samo 10 igrišč pa še ta so nerodno postavljena, niso postavljena v urbana središča. Slovenija ne rabi novih golf igrišč, objektov z 18 luknjami, neke golf resorte, ker jih imamo že polno in so čisto prazna, več ali manj. Potrebuješ objekte kot so v Ljubljani, kot ima Nova Gorica, Bovec. Majhni objekti, ki so dostopni vsem. To je bistvena stvar, da bo dostopno in da prekinemo s tem, da je golf nek elitističen šport in nedostopen za »širše množice«.

Kakšno pa misliš, da je splošno mnenje? Ti srečuješ ljudi, ki se ukvarjajo z golfom in tiste, ki se ne. Splošen slovenski vtis o golfu. Je zelo elitističen ali se to spreminja?

Ne bi govoril o elitizmu, bi govoril o neznanju oz. nevedenju, kaj golf je. Ko je Belčič prenašal na Šport klubu US Open – Masters, je klicalo cel kup ljudi, ki niso imeli pojma, kaj gledajo. Ki so se prvič srečali s tem. Drug primer: pokliče tajnico in je rekel: »Ali lahko prinesem eno torbo, mislim, da je za golf.« Pa pride sem, na videz sem ga poznal. Kasneje sem se spomnil, da se pozna že dalj časa

pa nisva imela kontaktov. Je rekel, da ima eno torbo, ki misli, da je za golf, pa je nič ne rabi. Pride čez deset minut. Povedal je, da jo je dobil in sva se začela pogovarjati. Pravi: saj je golf tisto, ko imaš palico in žogico. Saj sem slišal, da pri nas je nekaj takega na Bledu. Splošno znanje ljudi in vedenje o golfu je izredno slabo.

Zakaj?

Prvič ni v medijih, drugič nima tradicije, tretjič niso imeli dostopnosti. Ker povsod piše, če pa je golf igrišče, povsod piše je prepovedan vstop. Kaj so sedaj dali v Arboretumu. Saj je grozljivo; kot bi šel v vojaški kemp. Da se tudi na drugačen način. Zaradi takih stvari.

Tipičen primer je sedaj Ljubljana, s Trnovim. To je izredno pozitiven premik. Tam malo gledam, vsake toliko časa grem. Vidim ljudi; hodijo, malo gledajo. Vsak lahko proba. To je tista bistvena stvar, če hočemo spremeniti zavest. To, kar je zunaj, v šolah. To, kar bi mi radi dosegli, da bi v vseh šolah imeli možnost otroci prijet za palico in probat. Zmeraj je v življenju, če nekaj ne moreš, če ti ni dosegljivo, potem postane to elitistično. Za enega Afričana je smučanje elitistično do onemoglosti. Če ti je dano tako kot v Ameriki in Avstraliji, greš na vsak travnik in probaš, pa to ni več elitistično. To je čisto jasno in preprosto. Lahko pa za vsako stvar rečeš, da je elitistična. Za vsako stvar, ki se jo danes spomnimo. Pa se nobeden ne razburja. Ljudje letajo, pa imajo jadralne avione pa se nobeden ne razburja. Tisoče in deset tisoče evrov.

Koliko bi po tvojem mnenju moralo biti igrišč, takšnih kot je Trnovo, in koliko novih igralcev, da bi se to spremenilo?

Statistično gledano, če pogledaš Avstrijo izpred dvanajst, petnajst let nazaj: 20.000 golfistov. In Avstrija je zelo primerljiva s Slovenijo. Avstrija je natančno 4x večja od Slovenije po površini in 4x več prebivalcev ima. In vsi parametri za Avstrijo se identični krat 4. S tem, da ima Slovenija 6.000 golfistov, v Avstriji jih je pa 100.000. Kar zelo preprosto pomeni, da bi morali imeti v Sloveniji 36 igrišč in 26.000 igralcev. Ampak Avstrija je v Evropi nadpovprečna. Povprečje je 0,6% prebivalstva, v Avstriji pa igra skoraj 1% prebivalstva.

Trend razvoja golfa, tudi v Angliji, pa je v majhnih objektih. Ti golf resorti, velika igrišča so izredno draga in imajo vsi probleme, da so prazna. Ljudje se pa ne bodo vključili v golf, dokler ga ne poizkusijo. Dajati nek denar, dokler ne poizkusijo, kdo se bo to šel. Tudi v Angliji je sedaj ogromno objektov, mislim ogromno, relativno. In je potreba po majhnih igriščih, šest lukenj, ki so pitch and putt, da ljudje lahko pridejo. Vsi ti objekti so povezani tudi z drugimi športi. Počasi bi radi prikazali, da je golf družinski šport. Ljudje imajo zelo malo časa in se ukvarjajo s stvarmi, ki so družinske. Planinarjenje - vsi štirje v družini gredo lahko, smučati gredo tudi lahko, tenis je že bolj problem. Golf je uspešen tudi v teh državah, kjer je to družinski šport, kjer vsi lahko igrajo. Jasno pa mora biti dostopen, da je lahko družinski. Na Švedskem vidiš dopoldne starejše ljudi in vnuke in veselo igrajo. To je družinski šport. Recimo v Franciji je cela iniciativa urbanega golfa. V urbanem golfu je določeno, koliko stane tako urbano igrišče, to je sredi mest. Za celo Francijo so določene enotne cene 5 evrov za otroke in 10 evrov za odrasle. S tem postane golf sprememba mišljenja, da ni več eliten šport. Te stvari se zelo spreminjajo. V Angliji so sedaj naredili ene par parkov kot je arboretum, kjer je po par 100 m ali 1 km putting green narejen. Ljudje se sprehajajo in še zraven patajo. Igra od luknje do luknje 18 lukenj. Trend tega je tako kot je približno Trnovo ali pa Nova Gorica. Majhni objekti, da lahko ljudje poizkusijo in potem bo jasno postalo to razmišljanje o golfu kot nekem nacionalnem športu. Težko bomo prepričali, da morajo misliti, da je golf šport, ki je za vsakega. Edina možna varianta, in tukaj bomo dobili zavezništvo, je z mladimi. Zavedati se moramo, da vsak mlad igralec, ki ga dobimo, pomeni podporo vsaj desetih, familije, sorodnikov itn. Ti ljudje počasi spoznavajo, da golf ni bau-bau, ni nekaj posebnega. To so te stvari, ki pa jih bo zelo težko spremeniti.

Te stvari so zelo kompleksne, ves čas se vrtiš v začaranem krogu. Če nimaš denarja, ne moreš nekaj narediti, narest ne moreš, če denarja ni. Denarja ni, ker je premalo ljudi. Delamo s tem, kar imamo. V Sloveniji so tako ali tako najnižje članarine, tudi do zveze. Tu se vrtimo v začaranem krogu. Španci so

tako močni, da pridejo kamorkoli, postavijo, dajo denar na mizo in postavijo public igrišče. V tem je čar.

Če bomo skozi mladino kaj naredili.

Intervju 6

Simon, študent

Kakšno je tvoje mnenje o golfu kot športu?

Golf je zame bolj rekreacija kot šport. Do sedaj ga niti nisem spremljal, sem se pa v zadnjem času navdušil nad to igro. Včasih mi je bil golf dolgočasen, ko pa sem ga sam sprobalo, mi je postal zelo všeč, tako da imam sedaj boljše mnenje o golfu.

Zdi se mi, da se v preteklosti ni kaj dosti govorilo o golfu, mogoče zato ker v Sloveniji niti nismo imeli veliko igrišč in morda zato, ker je bil to šport za premožne. V današnjem času se je veliko spremenilo, saj imamo tudi v Sloveniji že kar nekaj igrišč in čedalje več ljudi se ukvarja s tem športom. Golf postaja čedalje bolj popularen tudi med mlajšimi.

Ima po tvojem mnenju golf v Sloveniji negativen ali pozitiven prizvok? Kako ga sprejemajo mladi in kako stari?

Zdi se mi, da ima pozitiven prizvok, res pa je da v Sloveniji še ni svetovno znanih golfistov, kar se bo verjetno sčasoma tudi spremenilo. Dokaz za pozitiven prizvok je tudi to, da se je v zadnjih letih razvilo kar dosti golf igrišč po celi Sloveniji, kar nakazuje, da se ta šport v Sloveniji počasi razvija. Zdi se mi, da golf igrajo bolj starejši ljudje, vendar pa jim mladi že sledimo. Zdi se mi, da ga mlajši sprejemajo bolj kot vrsto zabave.

Spremljaš slovenske medije? Kakšno je po tvojem mnenje novinarjev o golfu?

Slovenske medije spremljam, vendar pa o golfu ni kaj dosti za prebrat, tako da edino, kar kdaj zasledim, je Tiger Woods. Novinarji verjetno ne pišejo veliko o golfu ravno zato, ker v Sloveniji še ni svetovno znanih golfistov, ko se bo to spremenilo, bo najbrž tudi v medijih več prostora namenjeno golfu.

Intervju 7

Aljaž, študent, vrhunski športnik

Kakšno je tvoje mnenje o golfu kot športu?

Čeprav (vsaj na pogled) ni tako atletski in fizično zahteven šport, mi je vseeno kar zanimiv. Sicer ga nisem imel priložnosti kaj prevečkrat spremljati, saj je na televiziji golfu namenjenega zelo malo časa, a kadar sem kaj ujel, sem si to ogledal z zanimanjem. Sicer v povprečju med običajnimi ljudmi za golf velja, da niti ni pravi šport, pač pa le hobi in užitek bogatašev in tudi dobri rezultati v tem športu (pri nas) praktično ne štejejo kaj dosti, s čimer pa se sam ne strinjam. Ga prištevam med sporte, tako kot vse ostale.

Se je tvoje mnenje o golfu s časom spreminjalo ali je že ves čas enako?

Včasih, kot otrok, sem ga dojemal, kot mi je bilo v bistvu vsiljeno s strani družbe in sicer kot nekaj »višjega« in težko dostopnega za običajne ljudi (kot vrsta rekreacije). Poklicno se s tem športom pri nas praktično ni nihče ukvarjal in tudi igrišč ni bilo. V zadnjih letih se je življenjski standard v Sloveniji izboljšal in tudi golf se je počasi začel širiti. Vsako leto ga igra več ljudi in priljubljenost raste. Sicer še vedno ne spada med poceni sporte, a zadeva ni več tako nedostopna ljudem. Tako da sedaj jemljem golf, kot nek normalen šport, ki ne predstavlja nujno najvišjega standarda življenja pri igralcih le-tega. Če so ga prej igrali recimo izključno le »starejši podjetniki in njihove žene«, verjamem, da postaja vse bolj priljubljen tudi med mlajšo populacijo.

Ima po tvojem mnenju golf v Sloveniji negativen ali pozitiven prizvok?

Pri večini Slovencev ima najbrž še vedno negativen prizvok, predvsem pri starejših in pa izven mest, kjer standard še vedno ni ravno visok. Žal starejša populacija še vedno razmišlja kot včasih in pač v golfu vidijo le bogataše. Mladi so verjetno bolj odprti glede tega in marsikdo bi se najbrž (ali pa se je že) rad tudi sam poiskusi v tem športu pa tudi če le rekreativno.

Spremljaš slovenske medije? Kakšno je po tvojem mnenje novinarjev o golfu?
Spremljam slovenske medije, a o golfu tam ne zasledim nič, razen redkih člankov o T. Woodsu. Torej najbrž slovenski novinarji nimajo neke želje o pisanju in spremljanju golfa, zaenkrat.

Intervju 8

Julija, študentka

Kakšno je tvoje mnenje o golfu kot športu?

Golf se mi je od nekdaj zdel sofisticiran, šport "s stilom" in sem ga povezovala s premožnimi ljudmi. Menim tudi, da je golf prej kot šport oblika relaksacije in obenem koncentracije, s katero se človek tako fizično sprosti kot notranje napolni z mirom.

Se je tvoje mnenje o golfu s časom spreminjalo ali je že ves čas enako?

Čeprav sem od nekdaj razmišljala o golfu kot sofisticiranem športu in ga povezovala s premožnimi ljudmi, se mi zdi, da pa se stvari malce le spreminjajo. In sicer ... zdi se mi, da je golf postal dostopnejši za večje množice ljudi, tako zaradi večjega števila golf igrišč kot tudi zaradi bolj dostopnih cenovnih zadržev. Menim, da lahko golf zasvoji še tako različne ljudi.

Ima po tvojem mnenju golf v Sloveniji negativen ali pozitiven prizvok? Kako ga sprejemajo mladi in kako stari?

Mislim, da ima pozitiven prizvok, in to vse bolj. Starejši ga pogoje sprejemajo še vedno kot eliten šport, razen če se z njim ukvarjajo že dlje časa kot je to pri nas aktualno. Mladi pa ga sprejemajo s pozitivizmom, se pa mogoče tudi poistovetijo z elitizmom v smislu igranja golfa - kar je danes očitno izredno pomembno...da se počutiš (in zato delaš na tem) nekaj več.

Spremljaš slovenske medije? Kakšno je po tvojem mnenje novinarjev o golfu?

Spremljam slovenske medije, saj je to del moje službe. Iskreno povedano, nimam prav razdelane slike, kako novinarji percipirajo golf...vsekakor menim, da ga ne obravnavajo le kot "športno disciplino", vendar kot stil življenja, o katerem lahko poročajo na drugačen način kot navadno športno poročanje.

Intervju 9

Sara, novinarka televizijske hiše

Kakšno je tvoje mnenje o golfu kot športu?

Ja, se strinjam, da je golf šport, pravega razloga za to ne vem, je pa res, da je sedaj mnogo športov, ki so vse prej kot šport in golf ne sodi zraven, ker vendarle se mi zdi neke vrste šport, navsezadnje ima tudi neko tradicijo in je v določenih državah med priljubljenimi

Ima po tvojem mnenju golf v Sloveniji negativen ali pozitiven prizvok? Kako ga sprejemajo mladi in kako stari?

V Sloveniji ima golf negativen prizvok, saj večina nanj gleda kot na šport pomembnežev, šport ljudi, ki imajo veliko denarja in se v prostem času sproščajo z igranjem golfa, ki naj bi bil drag šport in nedosegljiv navadnim smrtnikom (povedano po pravici nimam pojma, kako je drag, če sploh je) ... igrajo ga za sprostitev, je primeren za druženje, sklepajo se posli, marsikaj se govori, kaj je res, pa ne vem.

Spremljaš slovenske medije? Kakšno je po tvojem mnenje novinarjev o golfu?

Golf nima nekega posebnega mesta v slovenskem medijskem prostoru, z izjemo revije Golf. Novinarji gledamo nanj kot na še enega izmed športov, o katerem govorimo bolj redko, le ob kakšnih senzacionalnih dosežkih, bolj ali manj se mi pa zdi, da ga povezujemo le s Tigrom Woodsom in hole-in-one, so pa tudi izjeme, ki jih golf zanima in o njem vejo veliko več.

Intervju 10

Hana, uslužbenka v državni upravi

Kakšno je tvoje mnenje o golfu kot športu?

Kakšnega posebnega, močnega mnenja o golfu kot športu nisem nikoli imela, ker mi nikoli ni bil blizu, nisem poznala nikogar, ki bi se z njim ukvarjal. Zame je bil to vedno šport, ki se ga igra nekje daleč stran od nas, povezan pa je s prestižem, denarjem in elito, najboljši svetovni igralci pa služijo ogromne denarje in kupujejo Rolexe oziroma jih sponzorsko dobivajo. Sedaj mi je sicer jasno, da je ta šport prisoten tudi pri nas, vendar ga še vedno povezujem s prestižem in elito, ki mi nista blizu.

Ima po tvojem mnenju golf v Sloveniji negativen ali pozitiven prizvok? Kako ga sprejemajo mladi in kako stari?

Mnenja o tem, kako golf dojemajo stari in mlad, nimam, ker se o tem s katerokoli generacijo ne pogovarjam.

Spremljaš slovenske medije? Kakšno je po tvojem mnenje novinarjev o golfu?

Kar se tiče medijev, se mi zdi, da jim golf pride prav, ko morajo posneti kakšen zanimiv ali dugačen prispevek o novem športu ali zanimivem početju, kar po mojem nakazuje na dejstvo, da je golf pri nas še vedno neznanka – vsaj, kar se širše množice tiče. Sama bi z veseljem poskusila, vendar dvomim, da bi se v družbi "elite" dobro počutila, če ne bi bila sama del nje.